

PRILOZI

OPŠTE UPUTSTVO ZA BEZBJEDAN RAD

DA BI SE SMANJILI RIZICI PRI SVAKODNEVNIM AKTIVNOSTIMA, TREBA SE PRIDRŽAVATI SLJEDEĆIH PRAVILA:

1. PRIJE POČETKA RADA IZVRŠITI KONTROLU ISPRAVNOSTI UREĐAJA I ALATA SA KOJIM RADIŠ I SVAKI UOČENI NEDOSTATAK ODMAH PRIJAVITI NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU.
2. AKO VRŠIŠ POPRAVKU UREĐAJA ILI NEKU DRUGU INTERVENCIJU NA OPREMI, OBAVEZNO PRIJE POČETKA RADA ISKLJUČI, IZOLUJ OD SVIH VIDOVA ENERGIJE, ZAKLJUČAJ I OZNAČI ETIKETOM OPREMU NA KOJOJ RADIŠ.
3. NE SKIDAJ ZAŠTITNE UREĐAJE I NAPRAVE SA MAŠINA, A AKO TI JE TO NAREĐENO, UPOZORI OSTALE RADNIKE DA JE ZAŠTITNI DIO SKINUT, A PO ZAVRŠENOM POSLU VRATI ZAŠTITNI DIO NA NJEGOVO MJESTO.
4. NIKADA NE VRŠI INTERVENCIJE AKO NIJESI STRUČAN ZA TO.
5. NE RADI NA NEKOJ MAŠINI ILI UREĐAJU AKO NIJESI OBUČEN ZA RAD I UPOZNAT SA OPASNOSTIMA, SVE DOK SE NE OBUČIS I UPOZNAŠ SA OPASNOSTIMA.
6. ELEKTRIČNE INSTALACIJE I UREĐAJE NE DIRAJ SAMOVOLJNO, VEĆ AKO SI PRIMIJETIO NEDOSTATAK ILI KVAR, OBAVIJESTI NADLEŽNOG RUKOVODIOCA.
7. OBAVEZNO KORISTI ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREMU ZA ONE POSLOVE ZA KOJE SU ONA PROPISANA.
8. NE SMIJEŠ OSTATI BEZ LZS ILI IH IMPROVIZOVATI. ZAMIJENI OŠTEĆENA LIČNA ZAŠTITNA SREDSTVA.
9. ZABRANJENO JE NA POSAO DOLAZITI POD DEJSTVOM ALKOHOLA, KONZUMIRANJE ALKOHOLA I DRUGIH NARKOTIKA ZA VRIJEME RADA.
10. OBRATITI PAŽNJU PRI KRETANJU KROZ POGON I RADNE PROSTORIJE. KREĆI SE STAZAMA, PUTEVIMA I PROLAZIMA KOJI SU ODREĐENI ZA TO.
11. AKO NIJESI SPOSOBAN ZA NEKI POSAO ILI ZADATAK PRIJAVI TO SVOM NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU NA VRIJEME.
12. AKO TI JE POSAO NEPOZNAT (PRVI PUT GA RADIŠ) ILI SLIČNO, OBAVEZNO ZAHITIJEVAJ OD SVOG RUKOVODIOCA DA TE UPOZNA SA NAČINOM RADA, OPASNOSTIMA NA POSLU I MJERAMA ZAŠTITE.
13. OBAVEZNO SE ODAZIVAJ POZIVIMA NA LJEKARSKI PREGLED, RADI KONTROLE ZDRAVLJA I OBUČAVANJU IZ MATERIJE ZAŠTITE NA RADU.
14. NE ZABORAVI DA SVAKU (I NAJMANJU) POVREDU NA RADU PRIJAVIŠ NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU, ODMAH, A NAJKASNIJE U ROKU OD 24H OD MOMENTA KADA SE POVREDA DOGODILA.
15. NIKADA NEMOJ KORISTITI ZA PREVOZ LJUDSTVA ONA TRANSPORTNA SREDSTVA I UREĐAJE KOJI NIJESU NAMIJENJENI ZA TO.
16. UKOLIKO TI NA NEKOM POSLU ILI ZADATKU PRIJETI NEPOSREDNA OPASNOST PO ŽIVOT I ZDRAVLJE, IMAŠ PRAVO DA ODBIJEŠ DA RADIŠ DO OTKLANJANJA NEDOSTATAKA.
17. NA POSAO DOLAZI ODMORAN I RADI SA PUNOM PAŽNJOM.
18. POŠTUJ TABLE UPOZORENJA I UPUSTVA ZA BEZBJEDAN RAD.
19. NE ULAZI U PROSTORE KOJI SU DEFINISANI KAO ZATVORENI PROSTOR, BEZ DOZVOLE ZA ULAZAK.
20. KAD RADIŠ NA TOPLIM POSLOVIMA (ZAVARIVANJE, SJEČENJE, BRUŠENJE) U ZONAMA POVEĆANOG RIZIKA OD POŽARA NE POČINJI POSAO BEZ ADEKVATNE DOZVOLE.
21. KAD RADIŠ NA POZICIJAMA GDJE JE PRISUTNA MOGUĆNOST PADA, OBAVEZNO KORISTI ODGOVARAJUĆU OPREMU ZA ZAŠTITU OD PADA.
22. PO ZAVRŠETKU POSLA OSTAVI RADNO MJESTO UREDNO I ČISTO.

***SPECIFIČNO UPUTSTVO ZA BEZBJEDAN RAD PRI UPOTREBI
MOTORNIH VOZILA UNUTRAŠNJEG TRANSPORTA (VILJUŠKARA I
DRUGIH TRANSPORTNIH MAŠINA)***

- VOZILO ILI UREĐAJ KOJI SE KORISTI MORA BITI POTPUNO ISPRAVNO, ŠTO SE PROVJERAVA UVIJEK PRIJE POČETKA KORIŠĆENJA VOZILA, SREDSTVA ILI UREĐAJA,
- MAKSIMALNA DOZVOLJENA BRZINA KRETANJA MOTORNOG VOZILA JE 10KM/H NA KRUGU I 5KM/H U RADNIM PROSTORIJAMA,
- VOZILIMA PREDVIĐENIM ZA PREVOZ TERETA ZABRANJENO JE PREVOZITI LJUDE, ODNOSNO MOŽE SE PREVOZITI SAMO ONOLIKI BROJ LJUDI KOLIKO JE PROPISANO (ZA KOLIKO JE VOZILO REGISTROVANO),
- NAJSTROŽIJE JE ZABRANJENO PREVOZITI RADNIKE VILJUŠKAROM, U TRAKTORSKOJ PRIKOLICI, NA TERETU KOJI SE PREVOZI, NA PRIKLJUČNIM VOZILIMA I SL.,
- PRI PREVOZU OPASNIH MATERIJ, TERET SE OBAVEZNO MORA OSIGURATI I U SVEMU POŠTOVATI MJERE ZAŠTITE PRI PREVOZU OPASNIH MATERIJ,
- ZABRANJENA JE UPOTREBA I KORIŠTENJE NEISPRAVNIH VOZILA (KOČNICE, UPRAVLJAČKI SISTEM, SIGNALNI UREĐAJI I SL),
- VILJUŠKAR SE SMIJE KRETATI SAMO PO POVRŠINAMA ČIJA NOSIVOST ODGOVARA UKUPNOM OPTEREĆENJU VILJUŠKARA S TERETOM,
- VILJUŠKARIMA MOGU UPRAVLJATI SAMO ZAPOSLENI KOJIMA SU ONI POVJERENI, A VOZAČ VILJUŠKARA DUŽAN JE UPOTREBLJAVATI VILJUŠKAR PREMA NJEGOVOJ NAMJENI I NA NAČIN KOJIM SE OSIGURAVA SIGURAN RAD,
- TERET NA ZAHVATNOJ VILJUŠCI MORA BITI RASPOREĐEN RAVNOMJERNO NA OBA KRAKA VILJUŠKE I LEŽATI OSLOJEN NA ZADNEM DIJELU NOSAČA VILJUŠKE,
- TERET SLOŽEN NA VILJUŠCI NE SMIJE ZAKLANJATI VIDIK VOZAČU VILJUŠKARA. AKO SE PRI PRENOŠENJU TERETA NE MOŽE IZBJEĆI ZAKLANJANJE VIDIKA VOZAČU, OSOBA ODREĐENA ZA TO MORA DAVATI UGOVORENE ZNAKOVE VOZAČU PRI DIZANJU I PRENOŠENJU TERETA,
- PRENOS TERETA VILJUŠKAROM MORA SE OBAVLJATI SA SPUŠTENIM VILJUŠKAMA, KOJE SU NAGNUTE PREMA KONSTRUKCIJI VILJUŠKARA,
- PRI POPRAVKI, PODMAZIVANJU I PUNJENJU GORIVOM VOZILO SE OBAVEZNO MORA ISKLJUČITI,
- PRILIKOM INTERVENCIJA NA VOZILU (POPRAVKA, PODMAZIVANJE, SKIDANJE TOČKOVA I SL.), ISTO SE OBAVEZNO MORA OSIGURATI OD SAMOPOKRETANJA,
- PRANJE VOZILA OBAVLJATI NA ZA TO POSEBNO ODREĐENOM MJESTU, DALJE OD ELEKTRIČNIH INSTALACIJA I UREĐAJA I RADNOG POGONA,
- NAKON ZAVRŠETKA POSLA, VOZILO OBAVEZNO PARKIRATI NA ZA TO POSEBNO ODREĐENOM MJESTU I OBAVEZNO GA OSIGURATI OD KRETANJA,
- NE DOZVOLJAVATI RAD MOTORA U ZATVORENIM PROSTORIJAMA, A AKO JE TO NEOPHODNO TADA OBAVEZNO OBEZBIJEDITI DOBRU VENTILACIJU PROSTORIJE,
- PRI RADU SA AKUMULATOROM VODITI RAČUNA DA NE DOĐE DO POLIVANJA TIJELA ELEKTROLITOM, ZBOG ČEGA JE POTREBNO KORISTITI ZAŠTITNA SREDSTVA I OBEZBIJEDITI DOBRU VENTILACIJU PROSTORIJE,
- KOD PUMPANJA GUMA (AKO VOZILO POSJEDUJE TAKVE GUME) KORISTITI ISPRAVAN MANOMETAR I UREĐAJ ZA PUMPANJE GUMA KOJI ĆE ONEMOGUĆITI RAZLIJETANJE FELNE, A AKO SE SKIDAJU GUME, PRETHODNO ISPUSTITI VAZDUH IZ NJIH, A SKIDANJE VRŠITI POMOĆU ISPRAVNOG I PROPISANOG ALATA.
- KLJUČEVI SE NE SMIJU NALAZITI U TRANSPORTNIM SREDSTVIMA KADA SU PARKIRANA, ČIME SE OBEZBJEĐUJE NEOVLAŠĆENA UPOTREBA!

BEZBJEDAN RAD PRI IZVOĐENJU RADOVA ZAVARIVANJA I SRODNIH POSTUPAKA

ZAVARIVANJE JE POSTUPAK SPAJANJA DVA ILI VIŠE ISTOVRSNIH, ILI RAZNOVRSNIH MATERIJALA SA ILI BEZ DODAVANJA DODATNOG MATERIJALA, NA NAČIN DA SE DOBIJE HOMOGEN ZAVARENI SPOJ. TOKOM ZAVARIVANJA NASTAJU TOKSIČNI GASOVI, DIMNI GASOVI I KRUTE ČESTICE DIMA.

- ZAVARIVAČ JE NA SVOM RADNOM MJESTU IZLOŽEN BROJNIM OPASNOSTIMA, KOJE IMAJU IZVOR U SAMOM POSTUPKU ZAVARIVANJA, ILI U NEPOSREDNOJ OKOLINI. ZBOG TOGA JE NEOPHODNO DA ZAVARIVAČ POZNAJE OPASNOSTI I ŠTETNOSTI U SVOM RADU KOJIMA JE IZLOŽEN TOKOM RADA I KOJE MOGU NARUŠITI NJEGOVO ZDRAVLJE, KAO I BOLESTI KOJE SE MOGU RAZVITI ZBOG NEPAŽNJE, DUGOTRAJNE IZLOŽENOSTI, BEZ ODGOVARAJUĆE ZAŠTITE.
- U TOKU PROCESA ZAVARIVANJA MOŽE DOĆI DO STRUJNOG UDARA, POŽARA I EKSPLOZIJE, ČIME JE UGROŽENA BEZBJEDNOST I OSTALIH ZAPOSLENIH.
- RADOVI ZAVARIVANJA MOGU SE OBAVLJATI SAMO NA MJESTIMA PRIPREMLJENIM U SKLADU SA PROPISANIM NORMATIVIMA TEHNIČKE I PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE. OPREMA, APARATI, UREĐAJI I PRATEĆE INSTALACIJE ZA ZAVARIVANJE MOGU SE UPOTREBLJAVATI SAMO AKO SU U ISPRAVNOM STANJU I PRILAGOĐENI VAŽEĆIM TEHNIČKIM PROPISIMA.
- TRANSPORT BOCA PUNJENIH GASOM, KOJE SE KORISTE ZA ZAVARIVANJE ILI SLIČNE POSTUPKE OD MJESTA SKLADIŠTENJA DO MJESTA UPOTREBE, VRŠI SE U METALNIM KOLICIMA URAĐENIM PREMA STANDARDIMA.
- PRI IZVOĐENJU ZAVARIVANJA I SRODNIH POSTUPAKA POJAVLJUJU SE KOMPLEKSNE ŠTETNOSTI I OPASNOSTI, MEĐU KOJIMA SU:
- TOKSIČNI GASOVI, DIMNI GASOVI I PRAŠINA, ZRAČENJE ELEKTRIČNOG LUKA, PRSKANJE UŽARENOG METALA, OPASNOSTI OD STRUJNOG UDARA, POŽARA I EKSPLOZIJE.
- S OBZIROM NA RAZNOVRSNOST MATERIJALA KOJI SE ZAVARUJU, KAO I UPOTREBU RAZLIČITIH VRSTA ELEKTRODA, ZAŠTITNIH ANTIKOROZIVNIH SREDSTAVA NA METALIMA I POJEDINIH POSTUPAKA, VRLO JE TEŠKO ODREDITI PRISUTNOST SVIH GASOVA KOJI NASTAJU. OSNOVNI IZVORI KOJI UZROKUJU NASTAJANJE GASOVA, DIMNIH GASOVA I KRUTIH ČESTICA TOKOM ZAVARIVANJA SU:
- OBLOGA DODATNOG MATERIJALA, KOJA JE NAJČEŠĆE BOGATA CELULOZOM, POVRŠINSKA OBLOGA, ELEKTRIČNI LUK, INERTNI PLIN (ŠTITI ZAVAR PRI ZAVARIVANJU U ZAŠTITNOJ ATMOSFERI).

MJERE ZAŠTITNE USLJED DJELOVANJA TOKSIČNIH, DIMNIH GASOVA I PRAŠINE:

- UREĐAJI KOJIMA SE RADI A KOJI SADRŽE GASOVE, MORAJU BITI NEPROPUSNI, A POSUDE DOBRO ZATVORENE, JER GASOVI MOGU IZLAZITI I KROZ NAJMANJE PUKOTINE I BRZO ISPUNITI SAV PROSTOR. TAKOĐE, TREBA PAZITI DA SVE CIJEVNE ARMATURE ZA GAS I VENTILI NA BOCAMA DA DOBRO ZAPTIVAJU.
- U RADNIM PROSTORIJAMA TREBA OSIGURATI DOBRU VENTILACIJU, KAKO BI KONCENTRACIJA GASOVA BILA ISPOD DOZVOLJENE. PAZITI DA JE ZA VRIJEME RADA UKLJUČEN VENTILACIONI UREĐAJ.
- PRI RADU U PROSTORIJAMA, U KOJIMA JE KONCENTRACIJA GASA IZNAD DOZVOLJENE, TREBA NOSITI GASNE MASKE SA ODGOVARAJUĆIM FILTEROM.
- NAJEFIKASNIJI NAČIN UKLANJANJA GASOVA I DIMNIH GASOVA IZ RADNIH PROSTORIJA JE VENTILACIJA. VENTILACIJA MOŽE BITI OPŠTA, KADA OBUHVATA CIJELU PROSTORIJU I ZAMJENJUJE NEČISTI VAZDUH S ČISTIM, I MOŽE BITI LOKALNA KOJA OBUHVATA SAMO IZVOR ONEČIŠĆENJA (NPR. MJESTO ZAVARIVANJA).
- AKO SE RADI U PROSTORIJI U KOJOJ JE VELIKA KONCENTRACIJA PRAŠINE, A KOJA SE NIJE UKLONILA VENTILACIJOM, TREBA KORISTITI LIČNU ZAŠTITU. ZA ZAŠTITU ORGANA ZA DISANJE POTREBLJAVAJU SE RESPIRATORI S FILTERIMA, KOJI SPRJEČAVAJU ULAZAK ČESTICA SA VAZDUHOM U ORGANE ZA DISANJE.
- TAKOĐE, U MALIM PROSTORIJAMA POTREBNO JE OSIGURATI DOVOD SVJEŽEG VAZDUHA, KAKO BI SE DOBILE NOVE KOLIČINE KISEONIKA I KAKO BI SE ODSTRANILI UGLJENDIOKSID I AZOTNI OKSID.

- MJERE ZAŠTITE OD DJELOVANJA ELEKTRIČNOG LUKA I PRSKANJA UŽAREN OG MATERIJALA PODRAZUMIJEVAJU KORIŠTENJE ISPRAVNIH APARATA I OPREME I KORIŠTENJE LIČNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA ZA IZVOĐENJE RADOVA ZAVARIVANJA.
- ZAVARIVANJE PROIZVODI ISTOPLJENI METAL, VARNICE, ŠLJAKU (TROS KU), VRELE RADNE POVRŠINE, B IL O Š TA OD PRETHODNO NAVEDENOG MOŽE IZAZVATI POŽAR ILI EKSPLOZIJU UKOLIKO SE NE SPROVEDU MJERE ZAŠTITE.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJE SU:

- UKLONITI ZAPALJIVI MATERIJAL NA RASTOJANJE OD NAJMANJE 10 METARA OD MJESTA ZAVARIVANJA.
- UKOLIKO PRETHODNO NIJE MOGUĆE, PREKRITI ZAPALJIVE MATERIJALE VATROOTPORNIM MATERIJALIMA.
- UKOLIKO JE MOGUĆE, OKRUŽITI RADNI PROSTOR POKRETNIM VATROOTPORNIM PARAVANIMA.
- PREKRITI ILI ZATVORITI SVE OTVORE KAO Š TO SU: VRATA, PROZORI, PUKOTINE SA VATROOTPORNIM MATERIJALIMA.
- U ZONI ZAVARIVANJA UNUTAR 10M OD MJESTA RADA, SVI OTVORI ILI PUKOTINE MORAJU DA SE PREKRIJU, KAKO BI SE SPRIJEČIO PRELAZ VARNICE U SUSJEDNE PROSTORIJE, ILI DA SE POSTAVI ZAVJESA ILI EKRAN OKO MJESTA RADA, ČIJA VISINA NE SMIJE DA BUDE NIŽA OD 1,8 METARA.
- ZAVARIVANJE U BLIZINI ZIDOVA, PREGRADA, TAVANICA ILI KROVOVA, GRAĐENIH OD ZAPALJIVOG MATERIJALA, VRŠITI SAMO AKO SU POSTAVLJENI VATROSTALNI ŠTITNICI ILI PARAVANI.
- PRILIKOM ZAVARIVANJA METALNIH ZIDOVA, TAVANICA, KROVOVA, CJEVOVODA I DR. ZAPALJIVI MATERIJALI NA DRUGOJ STRANI MORAJU DA SE UKLONE. AKO SE ZAPALJIVI MATERIJAL NE MOŽE UKLONITI, ONDA SE NA SUPROTHNOJ STRANI OD MJESTA RADA, POSTAVLJA VATROGASNA STRAŽA.
- U TOKU RADA, BOCE SA ACETILENOM I KISONIKOM MORAJU BITI NA RASTOJANJU OD NAJMANJE 5M OD GREJNIH UREĐAJA, ODNOSNO 10 M OD OTVORENIH IZVORA VATRE.

BEZBJEDAN RAD KOD IZVOĐENJA GRAĐEVINSKIH RADOVA I PRI MONTIRANJU SKELA I DR.

- PRIJE POČETKA IZVOĐENJA GRAĐEVINSKIH RADOVA, OBAVEZNO TREBA PROVJERITI ISPRAVNOST SREDSTAVA, ALATA, PRIBORA, MAŠINA I UREĐAJA SA KOJIMA SE RADI,
- RADITI SAMO SA ISPRAVNIM SREDSTVIMA ZA RAD, POSEBNO PRI KORIŠTENJU TRANSPORTNIH SREDSTAVA, SREDSTAVA ZA PODIZANJE TERETA, SKELA, MERDEVINA I DR.,
- RADNI PROSTOR ODRŽAVATI UREDNIM, BEZ RAZBACANOG MATERIJALA I SLIČNO,
- PRI RADOVIMA NA KOPANJU KANALA, JAMA I DRUGIH ISKOPA OBAVEZNO KORISTITI PLAN ZEMLJIŠTA I TERENA, KAKO NE BI DOŠLO DO OŠTEĆIVANJA ELEKTRIČNIH, VODOVODNIH, KANALIZACIONIH I DRUGIH VODOVA,
- SA GRAĐEVINSKIM MAŠINAMA RUKOVATI SAMO PREMA UPUTSTVIMA ZA RAD I UPUTSTVIMA ZA BEZBJEDAN RAD,
- PRI IZVOĐENJU ZIDARSKIH, ARMIRAČKIH, BETONIRSKIH I SLIČNIH RADOVA OBAVEZNO KORISTITI ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREMU: ZAŠTITNE RUKAVICE, NAOČARE, ŠLJEM, OBUĆU, BUDUĆI DA SE RADI SA RAZNIM GRAĐEVINSKIM MATERIJALIMA, OŠTRIM PREDMETIMA, PRIPREMI MALTERA I DRUGIH GRAĐEVINSKIH MATERIJALA, OBIJANJU MATERIJALA, ŠTEMOVANJU I DR., POSTOJI OPASNOST OD PADA PREDMETA NA GLAVU ILI UDARANJA GLAVOM U NEKI PREDMET, POSTOJI OPASNOST DA SE NAGAZI NA NEKI OŠTRI PREDMET, ILI DA NEKI PREDMET PADNE NA NOGE I SL.,
- PRI TRANSPORTU MATERIJALA (OPEKA, MALTER, DASKE, ŽELJEZO, LIMOM I DR.) KORISTITI SE SAMO ISPRAVNIM SREDSTVIMA, PRI ČEMU NE TREBA PREOPTERETITI SREDSTVO, A TAKOĐE TREBA VODITI RAČUNA O PUTANJI ZA KRETANJE,
- SKELE MORAJU BITI GRAĐENE I POSTAVLJENE PREMA PLANOVIMA KOJI SADRŽE DIMENZIJE SKELE I SVIH NJENIH SASTAVNIH ELEMENATA, SREDSTVA ZA MEĐUSOBNO SPAJANJE SASTAVNIH ELEMENATA, NAČIN PRIČVRŠČIVANJA SKELE ZA OBJEKAT ODNOSNO TLO, NAJVEĆE DOPUŠTENI OPTEREĆENJE VRSTE MATERIJALA I NJIHOV KVALITET, STATIČKI PRORAČUN NOSEĆIH ELEMENATA, KAO I UPUTSTVO ZA MONTAŽU I DEMONTAŽU SKELE. ZA TIPSKE SKELE SA ATESTOM O SIGURNOSTI I UPOTREBLJIVOSTI SKELE, DAJE SE DOKUMENTACIJA U OBIMU KOJI OSIGURAVA POTPUNU BEZBIJEDNOST RADNIKA NA RADU. DOKUMENTACIJA MORA BITI OVJERENA POTPISOM PROJEKTANTA SKELE, ODNOSNO ODGOVORNOG LICA NA GRADILIŠTU, I MORA SE ČUVATI DO DEMONTAŽE SKELE NA GRADILIŠTU.
- KADA SE KOD IZVOĐENJA GRAĐEVINSKIH ILI DRUGIH RADOVA KORISTE SKELE, ONDA NJIH MOGU POSTAVLJATI, DOPUNJAVATI I DEMONTIRATI SAMO STRUČNI, KVALIFIKOVANI, ZDRAVSTVENO SPOSOBNI I OBUČENI RADNICI, KOJI SU UPOZNATI SA OPASNOSTIMA, I TO POD NADZOROM ODREĐENOG STRUČNOG RADNIKA NA RADILIŠTU, ILI LICA KOJE JE ZA TU PRILIKU POSEBNO ANGAŽOVANO,
- ZA VEZIVANJE POJEDINIH ELEMENATA SKELE SMIJU SE UPOTREBLJAVATI SAMO TIPSKA SREDSTVA PREDVIĐENA STANDARDOM,
- PRIJE UPOTREBE, ODNOSNO KORIŠTENJA, SKELA SE OBAVEZNO MORA PREGLEDATI, A NAROČITO POD SKELE, ČIJA ŠIRINA MORA IZNOSITI NAJMANJE

30CM, A MAKSIMALNO UDALJENJE PODA OD ZIDA OBJEKTA NE SMIJE BITI VEĆE OD 20CM,

- SVAKA ETAŽA SKELE MORA IMATI ZAŠTITNU OGRADU VISINE MINIMALNO 100CM I SIGURAN I BEZBJEDAN PRISTUP,
- ISPRAVNOST I SIGURNOST SKELE MORA SE REDOVNO PERIODIČNO PREGLEDATI I ISPITIVATI (AKO SE DUŽE KORISTI MINIMUM JEDNOM MJESEČNO), A OBAVEZNO PRIJE KORIŠTENJA. PREGLED SKELE MOŽE OBAVLJATI SAMO RADNIK KOJI JE OVLAŠĆEN ZA MONTAŽU, POPRAVKE, PREGLEDE I SL.,
- AKO SE SKELA KORISTI NA POSTROJENJIMA KOJA IMAJU OBRRTNE, ILI NA DRUGI NAČIN POKRETNE DJELOVE, ONDA SKELA MORA BITI ODMAKNUTA OD TAKVIH DJELOVA NA SIGURNO Odstojanje,
- AKO JE SKELA POKRETNOST, ONDA SE PRIJE KORIŠTENJA OBAVEZNO MORA OSIGURATI OD POKRETANJA, U SUPROTNOM NJENO KORIŠTENJE NIJE DOZVOLJENO,
- AKO SE PRI POSTAVLJANJU SKELE NAĐE NA PREPREKE (ELEKTRIČNI VODOVI I SL.) RAD NA MONTAŽI SE OBUSTAVLJA DOK SE NE PREDUZMU ODGOVARAJUĆE MJERE ZAŠTITE,
- RADOVE UZ POMOĆ SKELE MOGU OBAVLJATI SAMO RADNICI KOJI SU ZDRAVSTVENO SPOSOBNI (RAD NA VISINI), STRUČNI I UPOZNATI SA OPASNOSTIMA I MJERAMA ZAŠTITE,
- MERDEVINE-LJESTVE MOGU SE UPOTREBLJAVATI SAMO AKO SU POTPUNO ISPRAVNE I PRI RADU POSTAVLJENE POD NAGIBOM 70-75° I OSIGURANE OD POMIJERANJA BILO KOJE VRSTE,
- RAMPE I KOSI PRILAZI I PROLAZI (TREPNE) MORAJU BITI IZRAĐENI OD ČVRSTOG I ZDRAVOG MATERIJALA I ODRŽAVANI ZA CIJELO VRIJEME GRAĐENJA U ISPRAVNOM STANJU. POSTAVLJENE RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI MORAJU BITI PRIJE UPOTREBE I U TOKU RADOVA PREGLEDANI OD RUKOVODIOCA RADOVA, ILI DRUGOG ODREĐENOG LICA. RAMPE I KOSI PRILAZI I PROLAZI SASTAVLJENI OD VIŠE ELEMENATA MORAJU DJELOVATI KAO CJELINA I BITI PODUPRIJETI TAKO DA SE SPRIJEČI PREKOMJERNI UGIB, ODNOSNO LJULJANJE. MOSNICE (FOSNE), KAO I OSTALI ELEMENTI RAMPI I KOSIH PRILAZA I PROLAZA (NOSAČI I DR.), MORAJU SE DOBRO MEĐUSOBNO I U CJELINI PRIČVRSTITI ZA SVOJE PODLOGE, ODNOSNO OSLOMCE. AKO SE RAMPE I KOSI PRILAZI I PROLAZI UPOTREBLJAVAJU ZA PRENOS MATERIJALA, NJIHOVA ŠIRINA NE SMIJE BITI MANJA OD 60CM. NAGIB RAMPI I KOSIH PRILAZA I PROLAZA NE SMIJE BITI VEĆI OD 40%. RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI NA GORNJOJ POVRŠINI MORAJU IMATI PRIČVRŠĆENE LETVICE DIMENZIJE 28X46MM U JEDNAKIM RAZMACIMA DO NAJVIŠE 35CM. RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI NA VISINI VEĆOJ OD 100CM IZNAD TLA, ODNOSNO PODA ETAŽE ILI SKELE MORAJU BITI OGRAĐENI ČVRSTOM ZAŠTITNOM OGRADOM VISINE NAJMANJE 1M.
- RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI MORAJU SE POSTAVLJATI, ODNOSNO NASLANJATI NA ČVRSTE NOSAČE IZRAĐENE PREMA VAŽEĆIM PROPISIMA ZA DRVENE NOSEĆE KONSTRUKCIJE I PREDVIĐENOM OPTEREĆENJU. NASLANJANJE RAMPI I KOSIH PRILAZA I PROLAZA NA NESTABILNE ELEMENTE OBJEKTA U GRADNJI ILI NA GOMILE MATERIJALA ZABRANJENO JE.
- RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI MORAJU SE ODRŽAVATI U ISPRAVNOM STANJU I PUVREMENO ČISTITI OD PROSUTOG MATERIJALA. MOKRA I KLIZAVA MJESTA NA NJIMA MORAJU SE POSIPATI PIJESKOM, ILI NA DRUGI NAČIN OBEZBIJEDITI OD KLIZANJA. OŠTEĆENE I NEDOVRSENE RAMPE, KOSI PRILAZI I PROLAZI NE SMIJU SE KORISTITI.

BEZBJEDAN RAD NA VISINI

- **POD RADOM NA VISINI PODRAZUMIJEVA SE SVAKI RAD NA VISINI VEĆOJ OD 1M, AKO RADNI PROSTOR NIJE OBEZBIJEĐEN ZAŠTITNOM OGRADOM.**
- **PRI RADU NA VISINI OBAVEZAN JE GRUPNI RAD, A OSOBE KOJE IZVODE OVE RADOVE UVIJEK MORAJU MEĐUSOBNO DA SE VIDE.**
- NA RAD NA VISINI MOGU SE RASPOREDITI SAMO RADNICI KOJI SU ZDRAVSTVENO SPOSOBNI, OBUČENI I KOJI SU UPOZNATI SA OPASNOSTIMA KOJE MOGU DA SE POJAVE PRI OBAVLJANJU RADOVA.
- PRI RADU NA VISINI, OSIM UOBIČAJENIH SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE NA RADU, MORAJU SE KORISTITI I SREDSTVA LIČNE ZAŠTITE OD PADOVA KOJA UKLJUČUJU:
 - UPRTAČ ZA SPRJEČAVANJE PADA,
 - VEZE, KONEKTORI, KUKE I KONOPCI.
- **PRI RADU NA VISINI ZABRANJENO JE RADITI BEZ UPOTREBE PROPISANIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA. AKO SE ZA RAD NA VISINI UPOTREBLJAVAJU POKRETNE MERDEVINE, ONDA SU ZAHTJEVI ZA NJIHOVU UPOTREBU SLJEDEĆI:**
 - MERDEVINE MORAJU BITI DOVOLJNO VISOKE DA DAJU BEZBJEDNU POTPORU ZA RAME I NOGE, U SVAKOJ POZICIJI U KOJOJ SE KORISTE,
 - KONTROLA STANJA MERDEVINA I POSTOLJA ZA MERDEVINE MORA DA SE OBAVI PRIJE KORIŠTENJA ISTIH,
 - MERDEVINE MORAJU DA SE INSTALIRAJU ILI ODRŽAVAJU TAKO DA NE KLIZE NA GORNJEM ILI DONJEM DIJELU,
 - PRISTUPNE MERDEVINE MORAJU DA, ZA BAR JEDAN METAR, BUDU VIŠE OD MJESTA DO KOJEGA OMOGUĆAVAJU PRISTUP,
 - RAD NA POKRETNIM MERDEVINAMA OPRAVDAN JE SAMO U SLUČAJU MALOG (PRIHVATLJIVOG) RIZIKA I KRATKOG VREMENA KORIŠTENJA.
- **PRIJE POČETKA IZVOĐENJA RADOVA NA VISINI, OBAVEZNO OSIGURATI MJESTO RADA (MONTIRATI ZAŠTITNE OGRADE, PLATOE I DR.).**
- SVAKI RADNI POD (PLATFORMA ZA RAD) MORA ODGOVARATI PRIRODI POSLA KOJI SE NA NJEMU VRŠI, ALI NE SMIJE BITI UŽI OD 60CM, ODNOSNO MINIMUM 60CM SLOBODNOG PROSTORA ZA KRETANJE RADNIKA. ZA SVE RADNE PODOVE NA VISINI VEĆOJ OD 2M, NOSIVOST I OPTEREĆENJE PODA MORA BITI UOČLJIVO OBILJEŽENO NA OGRADI PODA. SVA RADNA MJESTA NA VISINI VEĆOJ OD 1M IZNAD TERENA MORAJU BITI OGRAĐENA ČVRSTOM ZAŠTITNOM OGRADOM VISINE NAJMANJE 1M. SVI OTVORI (GDJE JE MOGUĆ PAD RADNIKA U DUBINU MORAJU SE ZAŠTITITI OGRADOM VISINE 1M, ILI STALNO POKRIVENI ČVRSTIM POKLOPCEM.
- **UKOLIKO NIJE MOGUĆE OSIGURATI MJESTO RADA, OBAVEZNO JE KORIŠTENJE ZAŠTITNOG OPASAČA.**
- **PRIJE UPOTREBE ZAŠTITNOG OPASAČA IZVRŠITI PROVJERU NJEGOVE ISPRAVNOSTI I ISPRAVNOSTI PRODUŽENOG UŽETA.**
- RADOVE NA KROVOVIMA SMIJU DA VRŠE SAMO RADNICI ZA TO STRUČNO OSPOSoblJENI I ZDRAVSTVENO SPOSOBNI ZA RAD NA VISINI. OSIGURANJE RADNIKA OD PADA SA KROVA, PO PRAVILU, VRŠI SE PRIVEZIVANJEM RADNIKA NA ZAŠTITNI POJAS I ZAŠTITNO UŽE, ILI POMOĆU PRIHVATNIH SKELA, KAO I DRUGIM MJERAMA U ZAVISNOSTI OD VRSTE KROVA. NA KROVOVIMA, KOJI NE PODNOSE VEĆA OPTEREĆENJA, MORAJU SE PRIJE POČETKA RADOVA SPROVESTI POSEBNE MJERE RADI SPRJEČAVANJA LOMA KROVNOG POKRIVAČA I PADA RADNIKA U DUBINU. SVI INDUSTRIJSKI KROVOVI, BEZ OBZIRA NA NJIHOV OBLIK I VRSTU POKRIVAČA, MORAJU IMATI SIGURAN PRISTUP I STALNE BEZBJEDNE PRELAZE (METALNE LJESTVE, RAMPE I SLIČNO). PROSTOR ISPOD KROVA, ODNOSNO ODGOVARAJUĆI PROSTOR OKO OBJEKTA, MORA BITI OBEZBIJEĐEN OD PRISTUPA LICA KOJA NIJESU ZAPOSLENA NA GRADILIŠTU.
- **UKOLIKO JE NEKI RADNIK TRENUTNO NESPOSOBAN ZA POSAO (UMORAN, NEISPAVAN, BOLESTAN, MALAKSAO I SL.), TAJ RADNIK SVOJE STANJE TREBA BLAGOVREMENO DA PRIJAVI SVOM RUKOVODIOCU I TAKVOG RADNIKA NE RASPOREĐIVATI NA POSLOVE I ZADATKE KOJI SE OBAVLJAJU NA VISINI.**

PRAVILNA EKSPLOATACIJA AUTODIZALICE, PREDSTAVLJA OSNOVNI USLOV ZA BEZBIJEDAN RAD. OD BITNOG ZNAČAJA ZA BEZBIJEDAN RAD AUTODIZALICE JE JE PRAVILNO MANIPULISANJE TERETOM, PRI ČEMU SE PODRAZUMIJEVA NJEGOVO VJEŠANJE ILI ZAHVATANJE ODGOVARAJUĆIM SREDSTVIMA, DIZANJE, PRENOŠENJE I SPUŠTANJE. ZA NOŠENJE, VUČU, VEZIVANJE TERETA I DRUGE RADNE OPERACIJE NA AUTO-DIZALICI SMIJU SE UPOTREBLJAVATI SAMO UŽAD, KOJA U POGLEDU KVALITETA MATERIJALA OD KOGA SU IZRAĐENA, DIMENZIJA I NAČINU IZRADE ODGOVARAJU STANDARDIMA.

LANCI ZA NOŠENJE I VEZIVANJE TERETA, KOJI SE STALNO UPOTREBLJAVAJU NA DIZALICAMA, POJEDINAČNO ILI KAO VEZE, MORAJU U POGLEDU IZRADE, KVALITETA MATERIJALA, OBLIKA I DIMENZIJA DA ODGOVARAJU VAŽEĆIM STANDARDIMA. LANCI KOJE SE KORISTE ZA PRIHVATANJE TERETA MORAJU DA POSJEDUJU TABLICU NA KOJOJ JE ISPISANO DOZVOLJENO OPTEREĆENJE.

KUKE ZA VJEŠANJE TERETA NA AUTODIZALICI MORAJU DA BUDU IZRAĐENE OD KVALITETNOG ČELIKA. ZA SPRJEČAVANJE ISPADANJA OKAČENOG LANCA ILI UŽETA TREBA KORISTITI KUKU SA ZAPINJAČEM.

PORED VELIČINE TERETA, VAŽNU ULOGU U POGLEDU BEZBJEDNOSTI IMA I NJEGOVO PRAVILNO VEZIVANJE. VEZIVANJE TERETA SE MORA IZVESTI TAKO DA SE ISKLJUČI MOGUĆNOST ODVEZIVANJA KAO CJELINE, ILI NJEGOVIH DJELOVA (ISPADANJE DASAKA, ŠIPKI ILI SLIČNO) IZ SVEŽNJA I DA SE OBEZBIJEDI NJEGOVA RAVNOTEŽA PRI PODIZANJU I PRENOŠENJU. KOD TERETA NEPRAVILNOG OBLIKA, POTREBNO JE DA SE POSLIJE VEZIVANJA IZVRŠI PODIZANJE NA MALU VISINU I PRITOM PROVJERI STABILNOST, A ZATIM IZVRŠI NJEGOVO PONOVO VEZIVANJE. KOD PODIZANJA TERETA SA OŠTRIM IVICAMA MORAJU SE PREDUZETI MJERE DA NE DOĐE DO OŠTEĆENJA LANACA ILI UŽADI KOJIMA SE TERET VEZUJE. U TOM CILJU SE ISPOD IVICA POSTAVLJAJU PODMETAČI – NAJČEŠĆE OD DRVETA.

UKOLIKO TERET IMA KUKU, UŠKE, PETLJE I SLIČNO POSTAVLJENE RADI LAKOG VEZIVANJA, VJEŠANJE TREBA VRŠITI PREMA RASPOLOŽIVIM ELEMENTIMA. RASPORED OVIH ELEMENATA JE OBIČNO TAKAV DA OSIGURAVA RAVNOTEŽU TERETA UKOLIKO SE SVI ONI ISKORISTE ZA VEZIVANJE, A OSIM TOGA, ON SE NA Taj NAČIN RAVNOMJERNO RASPOREĐUJE. MEĐUTIM, PRI VJEŠANJU TERETA VEOMA JE VAŽAN PRAVILAN IZBOR POMOĆNIH SREDSTAVA, ČIME SE OBEZBJEĐUJE SIGURNO VJEŠANJE I PRENOŠENJE TERETA.

➤ PORED NAVEDENIH MJERA ZA BEZBJEDAN RAD, NEOPHODNO JE DA SE PRI UTOVARU I ISTOVARU TERETA SA AUTODIZALICAMA POŠTUJU SLJEDEĆA PRAVILA:

- NIJE DOZVOLJENO POSTAVLJATI ILI SKIDATI TERET IZNAD KABINE VOZAČA,
- NIJE DOZVOLJENO BITI U KAROSERIJI ZA VRIJEME UTOVARA ILI USMJERAVANJA TERETA,
- USMJERAVANJE TERETA TREBA DA VRŠE NAJMANJE DVA RADNIKA SPECIJALNOM KUKOM ILI MOTKOM,
- PRIKLJUČIVANJE TERETA PRI KOSOM POLOŽAJU UŽETA NIJE DOZVOLJENO,
- ZABRANJEN JE PREVOZ LICA AUTODIZALICOM, OSIM LICA KOJA NEPOSREDNO RADI NA AUTODIZALICI,
- PRI MANEVRIŠANJU AUTODIZALICOM U BLIZINI ELEKTRIČNIH VODOVA POD NAPONOM, KRAK AUTODIZALICE MORA BITI POSTAVLJEN TAKO DA JE ISKLJUČENA MOGUĆNOST NJегоVOG PRIBLIŽAVANJA ILI DODIRA SA ELEKTRIČNIM VODOVIMA. DIZALIČAR MORA BITI UPOZNAT SA DOZVOLJENOM UDALJENOŠĆU KRAKA DIZALICE OD ELEKTRIČNIH VODOVA.
- LICE KOJE RUKUJE AUTODIZALICOM MORA DA BUDE SNABDJEVENO ODGOVARAJUĆIM SREDSTVIMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU I DA BUDE POSEBNO OBUČENO ZA TU VRSTU POSLA, KAO I ZA BEZBJEDAN RAD PRI RADU SA AUTODIZALICOM.

UKOLIKO AUTODIZALICA UČESTVUJE U JAVNOM SAOBRAĆAJU, U TOM SLUČAJU ZA NJU VAŽE PRAVILA JAVNOG SAOBRAĆAJA, A ZA RUKOVAOCA AUTODIZALICOM PRAVILA KOJA VAŽE ZA VOZAČE MOTORNIH VOZILA.

OSNOVNA PRAVILA PRI KORIŠĆENJU SREDSTAVA ZA RAD

NIJE DOZVOLJENO KORIŠĆENJE SREDSTVA ZA RAD KOJE NIJE IZRAĐENO U SKLADU SA MJERAMA I NORMATIVIMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I KOJE NIJE ISPRAVNO. OVO PRAVILO ODNOSI SE I NA DODATNU OPREMU (DODATNI MEHANIZMI, ALATI I SL.), KOJA SE POSTAVLJA NA SREDSTVO ZA ODREĐENE RADNE OPERACIJE.

SREDSTVOM SMIJE RUKOVATI ILI GA POSLUŽIVATI SAMO RADNIK KOJI JE STRUČNO OSPOSOBLJEN I RASPOREĐEN ZA RAD NA NJEMU I KOJI ISPUNJAVA ODGOVARAJUĆE POSEBNE USLOVE RADA, AKO SU TI USLOVI PROPISANI. SREDSTVOM SMIJE RUKOVATI ILI GA POSLUŽIVATI SAMO RADNIK KOJI JE OSPOSOBLJEN ZA RAD NA BEZBJEDAN NAČIN.

PRIJE POČETKA RADA, RUKOVAČAC MORA VIZUELNO I UKLJUČIVANJEM POJEDINIH UREĐAJA ZA UPRAVLJANJE PROVJERITI ISPRAVNOST SREDSTVA, A NAROČITO MORA UTVRĐITI POSTOJANJE I ISPRAVNOST ZAŠTITNIH NAPRAVA I UREĐAJA.

U BLIZINI POKRETNIH DJELOVA SREDSTAVA, RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI KOJI IMAJU DUGU KOSU MORAJU JE OMOTATI UZ GLAVU I POKRITI MARAMOM ILI KAPOM. TAKOĐE, RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI SREDSTAVA ZA RAD S OPASNIM GIBANJIMA U ZONI NJIHOVOG KRETANJA NE SMIJU NOSITI ŠALOVE ILI DRUGE STRČEĆE DJELOVE ODJEĆE.

RUKOVAOCI SREDSTVIMA ZA RAD DUŽNI SU DA SVOJ RAD OBAVLJAJU TAKO DA USLJED NASTANKA OPASNIH GIBANJA ILI DRUGIH OPASNIH RADNJI NE UGROŽAVAJU NI SEBE NI OSTALE RADNIKE U OKOLINI. AKO RUKOVAČAC U TOKU RADA PRIMIJETI NEPRAVILNOST NA SREDSTVU ZA RAD, DUŽAN JE DA ODMAH ZAUSTAVI RAD SREDSTVA I NEPRAVILNOST PRIJAVI SVOM NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU.

RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI PRILIKOM RADA SA SREDSTVOM ZA RAD DUŽNI SU DA SE PRIDRŽAVAJU UPUTSTAVA ZA RAD I UPUTSTAVA ZA KORIŠTENJE ZAŠTITNIH NAPRAVA I UREĐAJA, KAO I OSTALIH MJERA I NORMATIVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU.

RUKOVAČAC SMIJE DA STAVI U POGON SREDSTVO ZA RAD SAMO AKO SE NA NJEMU NALAZE SVE ZAŠTITNE NAPRAVE I UREĐAJI, KAO I UREĐAJI ZA BLOKADU I AKO SVE TO ISPRAVNO DJELUJE.

RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ NE SMIJE NI IZ KAKVOG RAZLOGA ODSTRANITI ILI NAPRAVITI NEDJELOTVORNOM BILO KOJU ZAŠTITNU NAPRAVU ILI UREĐAJ ZA BLOKIRANJE PRILIKOM IZVOĐENJA TEHNOLOŠKOG PROCESA.

RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ SREDSTAVA ZA RAD NA KOJIMA SE RADI SA OPASNIM MATERIJAMA MORAJU SE UPOZNATI SA OSOBINAMA OPASNIH MATERIJALA KOJE SE KORISTE, KAO I SA NAZNAKAMA NA POJEDINAČNIM PAKOVANJIMA AKO SU ONE OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I ZDRAVLJE NA RADU. OBAVEZNO SE UPOZNATI SA BEZBJEDONOSNIM LISTOVIMA HEMIČARSTVA KOJE SE KORISTE PRI UPOTREBI ODREĐENIH SREDSTAVA ZA RAD.

AKO SREDSTVOM ZA RAD ISTOVREMENO UPRAVLJAJU ILI GA POSLUŽUJU DVA ILI VIŠE RADNIKA, ZA RAD SA TAKVIM SREDSTVOM I ZA KOORDINACIJU RADNIKA NA RADU MORA BITI ODGOVORAN JEDAN OD TIH RADNIKA.

SREDSTVO ZA RAD SE MORA ISPITIVATI PREMA ODREDBAMA ZAKONA O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU I ODGOVARAJUĆIM PROPISIMA DONESENIM NA OSNOVU ZAKONA. ORUĐE SE NE SMIJE KORISTITI AKO NIJE ISPRAVNO.

AKO SE UZ SREDSTVO ZA RAD NALAZI I PRIPADAJUĆI UREĐAJ ZA DIZANJE TERETA ILI RADNIH PREDMETA RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ SREDSTVA U TOM SLUČAJU MORA BITI OSPOSOBLJEN ZA BEZBJEDAN RAD S TAKVIM UREĐAJEM.

SREDSTVA ZA RAD MOGU ODRŽAVATI, POPRAVLJATI I PODEŠAVATI SAMO STRUČNA I OVLAŠĆENA LICA, PRIDRŽAVAJUĆI SE TEHNIČKIH UPUTSTAVA PROIZVOĐAČA SREDSTAVA.

BEZBIJEDAN RAD SA AUTODIZALICAMA

PRAVILNA EKSPLOATACIJA AUTODIZALICE, PREDSTAVLJA OSNOVNI USLOV ZA BEZBIJEDAN RAD. OD BITNOG ZNAČAJA ZA BEZBIJEDAN RAD AUTODIZALICE JE JE PRAVILNO MANIPULISANJE TERETOM, PRI ČEMU SE PODRAZUMIJEVA NJEGOVO VJEŠANJE ILI ZAHVATANJE ODGOVARAJUĆIM SREDSTVIMA, DIZANJE, PRENOŠENJE I SPUŠTANJE. ZA NOŠENJE, VUČU, VEZIVANJE TERETA I DRUGE RADNE OPERACIJE NA AUTO-DIZALICI SMIJU SE UPOTREBLJAVATI SAMO UŽAD, KOJA U POGLEDU KVALITETA MATERIJALA OD KOGA SU IZRAĐENA, DIMENZIJA I NAČINU IZRADE ODGOVARAJU STANDARDIMA.

LANCI ZA NOŠENJE I VEZIVANJE TERETA, KOJI SE STALNO UPOTREBLJAVAJU NA DIZALICAMA, POJEDINAČNO ILI KAO VEZE, MORAJU U POGLEDU IZRADE, KVALITETA MATERIJALA, OBLIKA I DIMENZIJA DA ODGOVARAJU VAŽEĆIM STANDARDIMA. LANCI KOJE SE KORISTE ZA PRIHVATANJE TERETA MORAJU DA POSJEDUJU TABLICU NA KOJOJ JE ISPISANO DOZVOLJENO OPTEREĆENJE.

KUKE ZA VJEŠANJE TERETA NA AUTODIZALICI MORAJU DA BUDU IZRAĐENE OD KVALITETNOG ČELIKA. ZA SPRJEČAVANJE ISPADANJA OKAČENOG LANCA ILI UŽETA TREBA KORISTITI KUKU SA ZAPINJAČEM.

PORED VELIČINE TERETA, VAŽNU ULOGU U POGLEDU BEZBIJEDNOSTI IMA I NJEGOVO PRAVILNO VEZIVANJE. VEZIVANJE TERETA SE MORA IZVESTI TAKO DA SE ISKLJUČI MOGUĆNOST ODVEZIVANJA KAO CJELINE, ILI NJEGOVIH DJELOVA (ISPADANJE DASAKA, ŠIPKI ILI SLIČNO) IZ SVEŽNJA I DA SE OBEZBIJEDI NJEGOVA RAVNOTEŽA PRI PODIZANJU I PRENOŠENJU. KOD TERETA NEPRAVILNOG OBLIKA, POTREBNO JE DA SE POSLIJE VEZIVANJA IZVRŠI PODIZANJE NA MALU VISINU I PRITOM PROVJERI STABILNOST, A ZATIM IZVRŠI NJEGOVO PONOVO VEZIVANJE. KOD PODIZANJA TERETA SA OŠTRIM IVICAMA MORAJU SE PREDUZETI MJERE DA NE DOĐE DO OŠTEĆENJA LANACA ILI UŽADI KOJIMA SE TERET VEZUJE. U TOM CILJU SE ISPOD IVICA POSTAVLJAJU PODMETAČI – NAJČEŠĆE OD DRVETA.

UKOLIKO TERET IMA KUKU, UŠKE, PETLJE I SLIČNO POSTAVLJENE RADI LAKOG VEZIVANJA, VJEŠANJE TREBA VRŠITI PREMA RASPOLOŽIVIM ELEMENTIMA. RASPORED OVIH ELEMENATA JE OBIČNO TAKAV DA OSIGURAVA RAVNOTEŽU TERETA UKOLIKO SE SVI ONI ISKORISTE ZA VEZIVANJE, A OSIM TOGA, ON SE NA Taj NAČIN RAVNOMJERNO RASPOREĐUJE. MEĐUTIM, PRI VJEŠANJU TERETA VEOMA JE VAŽAN PRAVILAN IZBOR POMOĆNIH SREDSTAVA, ČIME SE OBEZBJEĐUJE SIGURNO VJEŠANJE I PRENOŠENJE TERETA.

➤ PORED NAVEDENIH MJERA ZA BEZBIJEDAN RAD, NEOPHODNO JE DA SE PRI UTOVARU I ISTOVARU TERETA SA AUTODIZALICAMA POŠTUJU SLJEDEĆA PRAVILA:

- NIJE DOZVOLJENO POSTAVLJATI ILI SKIDATI TERET IZNAD KABINE VOZAČA,
- NIJE DOZVOLJENO BITI U KAROSERIJI ZA VRIJEME UTOVARA ILI USMJERAVANJA TERETA,
- USMJERAVANJE TERETA TREBA DA VRŠE NAJMANJE DVA RADNIKA SPECIJALNOM KUKOM ILI MOTKOM,
- PRIKLJUČIVANJE TERETA PRI KOSOM POLOŽAJU UŽETA NIJE DOZVOLJENO,
- ZABRANJEN JE PREVOZ LICA AUTODIZALICOM, OSIM LICA KOJA NEPOSREDNO RADI NA AUTODOZALICI,
- PRI MANEVRISANJU AUTODIZALICOM U BLIZINI ELEKTRIČNIH VODOVA POD NAPONOM, KRAK AUTODIZALICE MORA BITI POSTAVLJEN TAKO DA JE ISKLJUČENA MOGUĆNOST NJегоVOG PRIBLIŽAVANJA ILI DODIRA SA ELEKTRIČNIM VODOVIMA. DIZALIČAR MORA BITI UPOZNAT SA DOZVOLJENOM UDALJENOŠĆU KRAKA DIZALICE OD ELEKTRIČNIH VODOVA.
- LICE KOJE RUKUJE AUTODIZALICOM MORA DA BUDE SNABDJEVENO ODGOVARAJUĆIM SREDSTVIMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU I DA BUDE POSEBNO OBUČENO ZA TU VRSTU POSLA, KAO I ZA BEZBIJEDAN RAD PRI RADU SA AUTODIZALICOM.

UKOLIKO AUTODIZALICA UČESTVUJE U JAVNOM SAOBRAĆAJU, U TOM SLUČAJU ZA NJU VAŽE PRAVILA JAVNOG SAOBRAĆAJA, A ZA RUKOVAOCA AUTODIZALICOM PRAVILA KOJA VAŽE ZA VOZAČE MOTORNH VOZILA.

NIJE DOZVOLJENO KORIŠĆENJE SREDSTVA ZA RAD KOJE NIJE IZRAĐENO U SKLADU SA MJERAMA I NORMATIVIMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I KOJE NIJE ISPRAVNO. OVO PRAVILO ODNOSI SE I NA DODATNU OPREMU (DODATNI MEHANIZMI, ALATI I SL.), KOJA SE POSTAVLJA NA SREDSTVO ZA ODREĐENE RADNE OPERACIJE.

SREDSTVOM SMIJE RUKOVATI ILI GA POSLUŽIVATI SAMO RADNIK KOJI JE STRUČNO OSPOSOBLJEN I RASPOREĐEN ZA RAD NA NJEMU I KOJI ISPUNJAVA ODGOVARAJUĆE POSEBNE USLOVE RADA, AKO SU TI USLOVI PROPISANI. SREDSTVOM SMIJE RUKOVATI ILI GA POSLUŽIVATI SAMO RADNIK KOJI JE OSPOSOBLJEN ZA RAD NA BEZBJEDAN NAČIN.

PRIJE POČETKA RADA, RUKOVAČAC MORA VIZUELNO I UKLJUČIVANJEM POJEDINIH UREĐAJA ZA UPRAVLJANJE PROVJERITI ISPRAVNOST SREDSTVA, A NAROČITO MORA UTVRĐITI POSTOJANJE I ISPRAVNOST ZAŠTITNIH NAPRAVA I UREĐAJA.

U BLIZINI POKRETNIH DJELOVA SREDSTAVA, RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI KOJI IMAJU DUGU KOSU MORAJU JE OMOTATI UZ GLAVU I POKRITI MARAMOM ILI KAPOM. TAKOĐE, RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI SREDSTAVA ZA RAD S OPASNIM GIBANJIMA U ZONI NJIHOVOG KRETANJA NE SMIJU NOSITI ŠALOVE ILI DRUGE STRČEĆE DJELOVE ODJEĆE.

RUKOVAOCI SREDSTVIMA ZA RAD DUŽNI SU DA SVOJ RAD OBAVLJAJU TAKO DA USLJED NASTANKA OPASNIH GIBANJA ILI DRUGIH OPASNIH RADNJI NE UGROŽAVAJU NI SEBE NI OSTALE RADNIKE U OKOLINI. AKO RUKOVAČAC U TOKU RADA PRIMIJETI NEPRAVILNOST NA SREDSTVU ZA RAD, DUŽAN JE DA ODMAH ZAUSTAVI RAD SREDSTVA I NEPRAVILNOST PRIJAVI SVOM NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU.

RUKOVAOCI I POSLUŽITELJI PRILIKOM RADA SA SREDSTVOM ZA RAD DUŽNI SU DA SE PRIDRŽAVAJU UPUTSTAVA ZA RAD I UPUTSTAVA ZA KORIŠTENJE ZAŠTITNIH NAPRAVA I UREĐAJA, KAO I OSTALIH MJERA I NORMATIVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU.

RUKOVAČAC SMIJE DA STAVI U POGON SREDSTVO ZA RAD SAMO AKO SE NA NJEMU NALAZE SVE ZAŠTITNE NAPRAVE I UREĐAJI, KAO I UREĐAJI ZA BLOKADU I AKO SVE TO ISPRAVNO DJELUJE.

RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ NE SMIJE NI IZ KAKVOG RAZLOGA ODSTRANITI ILI NAPRAVITI NEDJELOTVORNOM BILO KOJU ZAŠTITNU NAPRAVU ILI UREĐAJ ZA BLOKIRANJE PRILIKOM IZVOĐENJA TEHNOLOŠKOG PROCESA.

RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ SREDSTAVA ZA RAD NA KOJIMA SE RADI SA OPASNIM MATERIJAMA MORAJU SE UPOZNATI SA OSOBINAMA OPASNIH MATERIJALA KOJE SE KORISTE, KAO I SA NAZNAKAMA NA POJEDINAČNIM PAKOVANJIMA AKO SU ONE OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I ZDRAVLJE NA RADU. OBAVEZNO SE UPOZNATI SA BEZBJEDONOSNIM LISTOVIMA HEMIČALIJA KOJE SE KORISTE PRI UPOTREBI ODREĐENIH SREDSTAVA ZA RAD.

AKO SREDSTVOM ZA RAD ISTOVREMENO UPRAVLJAJU ILI GA POSLUŽUJU DVA ILI VIŠE RADNIKA, ZA RAD SA TAKVIM SREDSTVOM I ZA KOORDINACIJU RADNIKA NA RADU MORA BITI ODGOVORAN JEDAN OD TIH RADNIKA.

SREDSTVO ZA RAD SE MORA ISPITIVATI PREMA ODREDBAMA ZAKONA O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU I ODGOVARAJUĆIM PROPISIMA DONESENIM NA OSNOVU ZAKONA. ORUĐE SE NE SMIJE KORISTITI AKO NIJE ISPRAVNO.

AKO SE UZ SREDSTVO ZA RAD NALAZI I PRIPADAJUĆI UREĐAJ ZA DIZANJE TERETA ILI RADNIH PREDMETA RUKOVAČAC ILI POSLUŽITELJ SREDSTVA U TOM SLUČAJU MORA BITI OSPOSOBLJEN ZA BEZBJEDAN RAD S TAKVIM UREĐAJEM.

SREDSTVA ZA RAD MOGU ODRŽAVATI, POPRAVLJATI I PODEŠAVATI SAMO STRUČNA I OVLAŠĆENA LICA, PRIDRŽAVAJUĆI SE TEHNIČKIH UPUTSTAVA PROIZVOĐAČA SREDSTAVA.

BEZBJEDAN RAD SA MOSNIM DIZALICAMA

MOSNE DIZALICE SE KORISTE ZA IZVOĐENJE MONTAŽNO-DEMONTAŽNIH RADOVA I ZA UTOVAR I ISTOVAR, KAO I TRANSPORT OPREME I MATERIJALA UNUTAR PROSTORA U KOJEM SE NALAZE. RAD SA DIZALICOM POVEZAN JE SA NIZOM OPASNOSTI, KAKO ZA RUKOVAOCA DIZALICOM, TAKO I ZA ZAPOSLENE KOJI OPSLUŽUJU DIZALICU, PA SU ZAHTJEVI U POGLEDU BEZBIJEDNOSTI IZUZETNO STROGI.

OPASNOSTI PRI RADU SA DIZALICAMA

- PAD TERETA SA DIZALICE, ZBOG NEPRAVILNOG VEZIVANJA, ILI KIDANJA UŽETA.
- KRETANJE I ZADRŽAVANJE ZAPOSLENIH U MANIPULATIVNOM PROSTORU DIZALICE.
- PREOPTEREĆENJE DIZALICE PRETEŠKIM TERETOM, ILI NEISPRAVNIM NAČINOM RADA.
- NE FUNKCIONISANJE KOČNICA I KRAJNJIH ISKLJUČIVAČA.
- UDAR ELEKTRIČNE STRUJE, ZBOG KVARA NA ELEKTRIČNIM INSTALACIJAMA, ILI UREĐAJIMA DIZALICE.

UPUTSTVO ZA BEZBJEDAN RAD

- DIZALICOM MOGU RUKOVATI SAMO LICA KOJA SU OSPOSOBLJENA ZA TU VRSTU POSLA, KOJA SU STARIJA OD 18 GODINA.
- PRIJE POČETKA RADA PROVJERITE JESU LI SVI DJELOVI DIZALICE, KAO ŠTO SU POGONSKI DJELOVI, UREĐAJI ZA UPRAVLJANJE, MEHANIZMI ZA DIZANJE TERETA, UŽAD I PRIVEZNICE, SIGURNOSNI UREĐAJI DIZALICE, KAO I PRIBOR ZA DIZANJE TERETA POSTAVLJENI NA SVOJA MJESTA I JESU LI SIGURNI I ISPRAVNI.
- UPRAVLJATI DIZALICOM U SKLADU SA UPUSTVIMA PROIZVOĐAČA I PROPISANIM PRAVILIMA ZAŠTITE NA RADU.
- PRI UPRAVLJANJU DIZALICOM NIKAD NE TREBA NAGLO DIZATI TERETE, KOD VEĆIH I TEŽIH TERETA UPOTREBLJAVATI NAJVEĆE BRZINE, KOSO PODIZATI TERETE, PRIVLAČITI ILI IZVLAČITI TERETE I NAGLO MIJENJATI SMJER POJEDINIH OPERACIJA.
- PODIZATI I PRENOSITI ISKLJUČIVO TERET DOPUŠTENE TEŽINE, PRITOM BITI SIGURAN DA JE TERET ISPRAVNO VEZAN.
- NE PODIZATI I PRENOSITI TERET AKO MANEVARSKI PROSTOR NIJE PREGLEDAN I AKO NIJE ODGOVARAJUĆE OSVIJETLJEN.
- ZA PRENOŠENJE SIPKOG I SLIČNOG MATERIJALA ZAHVATNE NAPRAVE SVOJOM KONSTRUKCIJOM I OBLIKOM MORAJU ODGOVARATI VRSTI MATERIJALA KOJI SE PRENOSI, TAKO DA ZA VRIJEME PRENOŠENJA, ISPADANJE MATERIJALA IZ OVIH NAPRAVA MORA BITI ONEMOGUĆENO. ZAHVATNE NAPRAVE SE SMIJU PUNITI SAMO DO NAZNAČENE VISINE, A NJIHOVA SOPSTVENA TEŽINA I ZAPREMINA VIDNO OZNAČENA.
- ISPOD UREĐAJA ZA DIZANJE TERETA UGROŽENO PODRUČJE MORA SE OGRADITI ILI POSTAVITI UPOZORENJA SA ZABRANOM PROLASKA.
- UVJERITI SE NA SIGURAN NAČIN DA SU ZA VRIJEME PODIZANJA I PRENOŠENJA TERETA UDALJENI SVI OKOLNI ZAPOSLENI IZ MANEVARSKOG PROSTORA DIZALICE.

ČIŠĆENJE KRANSKE STAZE DIZALICE I SAME DIZALICE

POSLOVI KOJE OBAVLJA ČISTAČ KRANSKE STAZE DIZALICE VEZANI SU ZA RAD NA VISINI, ZBOG ČEGA RADNIK MORA BITI OBEZBIJEĐEN (VEZAN) ZAŠTITNIM POJASOM SA PRODUŽENIM UŽETOM (SA ODGOVARAJUĆIM ATESTOM) ZA ZAŠTITNU OGRADU, KOJA SE NALAZI PORED KRANSKE STAZE I NA TAJ NAČIN SE OBEZBIJEDITI OD PADA SA KRANSKE STAZE.

ČIŠĆENJA DIZALICE, TAKOĐE SE SMATRA KAO RAD NA VISINI, PA ZAPOSLENI KOJI OBAVLJA OVE POSLOVE MORA BITI ZAŠTIĆEN OD PADA SA VISINE ODGOVARAJUĆIM ZAŠTITNIM OGRADAMA, ILI PO POTREBI, I ZAŠTITNIM POJASOM. TAKOĐE, PRI OBAVLJANJU OVIH POSLOVA SVI POGONI DIZALICE MARAJU BITI U STANJU POTPUNOG MIROVANJA, SVE DOK SE POSLOVI ČIŠĆENJA ODVIJAJU.

BEZBJEDAN RAD NA MAŠINSKOJ OPREMI

- SVI RADOVI MORAJU SE OBAVLJATI U USLOVIMA BEZOPASNIM PO ZDRAVLJE I ŽIVOT RADNIKA, UZ UPOTREBU SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE, ZAVISNO OD VRSTE RADOVA, UREĐAJA I ORUĐA SA KOJIMA SE RAD OBAVLJA.
- MAŠINE NA MEHANIZOVANI POGON, UREĐAJI I ALATI ZA RAD MORAJU U TOKU RADA BITI ISPRAVNI I TEHNIČKI ZAŠTIĆENI, U CILJU BEZBJEDNOSTI RADNIKA.
- MAŠINE, UREĐAJI I ALAT ZA RAD MORAJU POSJEDOVATI ODGOVARAJUĆE ZAŠTITNE NAPRAVE, SHODNO PROPISIMA VAŽEĆIH STANDARDA, ŠTO JE POTVRĐENO ODGOVARAJUĆIM ATESTOM PROIZVOĐAČA.
- SKIDANJE BILO KOJE ZAŠTITE SA MAŠINE STROGO SE ZABRANJUJE. U SUPROTNOM, MORA SE SPRIJEČITI NJENO PONOVO UKLJUČIVANJE PRIJE POSTAVLJANJA SKINUTE ZAŠTITE.
- RAD NA PRENOSNIM UREĐAJIMA JE ZABRANJEN DOK JE MAŠINA U RADU.
- PODMAZIVANJE, POPRAVKE, REMONTI I DRUGI POSLOVI NA OPREMI AGREGATA MOGU SE OBAVLJATI SAMO KADA JE AGREGAT VAN POGONA. DOK SU RADOVI U TOKU, MORA POSTOJATI BLOKADA SLUČAJNOG UKLJUČENJA, KAO I PISMENA UPOZORENJA O ZABRANI PUŠTANJA AGREGATA U POGON.
- U IZUZETNIM SLUČAJEVIMA, OBAVLJANJE POSLOVA KADA JE AGREGAT U POGONU, MORA BITI POVJERENO STRUČNO OSPOSOBLJENIM RADNICIMA, KOJI SU, OSIM OSPOSOBLJENOSTI ZA OBAVLJANJE POSLOVA POD TAKVIM USLOVIMA, OSPOSOBLJENI ZA BEZBIJEDAN RAD I UPOZNATI SA SVIM RIZICIMA, KOJI PROIZILAZE PRI OBAVLJANJU POSLOVA POD TAKVIM USLOVIMA.
- SVA KLIZAVA I GLATKA MJESTA NA PODU, STVORENA PROSIPANJEM ULJA ILI NEKE DRUGE TEČNOSTI MORAJU SE ODMAH OTKLONITI, ILI VIDNO OBILJEŽITI, DOK SE ISTA NE DOVEDU U BEZBJEDNO RADNO STANJE.

- PRIJE SVAKOG PUŠTANJA U RAD KOMPRESORA ILI PUMPE OBAVEZNO SE MORA PROVJERITI ISPRAVNOST KOMPRESORA ILI PUMPE I NJIHOVE PRATEĆE INSTALACIJE. U SLUČAJU DA JE KOMPRESORSKO ILI PUMPNO POSTROJENJE DUŽE VREMENA U POGONU, POTREBNO JE SVAKODNEVNO KONTROLISATI ISPRAVNOST TIH POSTROJENJA I INSTALACIJA.
- SVI POKRETN I OBRтни DJELOVI KOMPRESORA ILI PUMPE MORAJU BITI ZAŠTIĆENI, ALI I PORED TOGA, NIKADA NE PRILAZITI SUVIŠE BLIZU TAKVIM DJELOVIMA,
- UKOLIKO JE NEKI ZAŠTITNI DIO ILI NAPRAVA SKINUTA SA KOMPRESORA ILI PUMPE, ILI JE TO UČINJENO RADI POPRAVKE, PREGLEDA ILI KONTROLE, OBAVEZNO SE SVAKI ZAŠTITNI DIO ILI NAPRAVA MORA POSTAVITI NA SVOJE MJESTO PRIJE NEGO SE KOMPRESOR ILI PUMPA PUŠTE U RAD,
- SVE INTERVENCIJE NA KOMPRESORSKIM I PUMPNIM POSTROJENJIMA I PRATEĆIM INSTALACIJAMA OBAVLJATI ISKLJUČIVO U BESPRITISNOM STANJU SA IZOLOVANIM (POMOĆU RUČNIH VENTILA) AKUMULATORIMA PRITISKA (SUDOVI POD PRITISKOM), KOJI SU SASTAVNI DJELOVI INSTALACIJA.
- U SLUČAJU RADOVA NA SAMOM SUDU POD PRITISKOM, OBAVEZNO JE PORED ISKLJUČIVANJA PUMPE ILI KOMPRESORA POTREBNO ISPRAZNITI SUD POD PRITISKOM. AKO POSTOJI REZERVNI NEZAVISNI SISTEM NAPAJANJA FLUIDOM POD PRITISKOM, PRILIKOM INTERVENCIJE NA GLAVNOM SISTEMU, PRETHODNO JE POTREBNO PREĆI NA NAPAJANJE SA REZERVNOG SISTEMA,
- SVI MJERNI I REGULACIONI UREĐAJI NA KOMPRESORU ILI PUMPI (MJERNO-REGULACIONA ARMATURA) MORA BITI POTPUNO ISPRAVNA I REDOVNO SE ODRŽAVATI U TAKVOM STANJU,
- U SLUČAJU PREKORAČENJA DOZVOLJENIH GRANICA, KOJE POKAZUJU MJERNO-REGULACIONI UREĐAJI, KOMPRESOR ILI PUMPU TREBA ISKLJUČITI I OBAVEZNO OTKLONITI UZROK TE POJAVE PRIJE PONOVOG PUŠTANJA U RAD,
- O SVAKOJ NENORMALNOJ POJAVI U RADU KOMPRESORA ILI PUMPE ILI PRATEĆOJ INSTALACIJI OBAVEZNO OBAVIJESTITI NEPOSREDNOG RUKOVODIOCA. NIKADA SAM NE OTKLANJATI UZROK NENORMALNE POJAVE NA PUMPI ILI KOMPRESORU ILI PRATEĆOJ INSTALACIJI,
- AKO JE KVAR ILI NENORMALNO STANJE U RADU KOMPRESORA, ILI PUMPE, ILI PRATEĆE INSTALACIJE TAKVE PRIRODE DA MOŽE DA UGROZI SIGURNOST ILI ZDRAVLJE ZAPOSMLJENIH ILI SIGURNOST POGONA, ODMAH ISKLJUČITI UREĐAJ, A INSTALACIJU STAVITI (DOVESTI) U BESPRITISNO STANJE. PRETHODNO JE DJELOVE POSTROJENJA KOJA KORISTE RADNI FLUID ZA OBAVLJANJE TEHNOLOŠKIH FUNKCIJA, POTREBNO DOVESTI U MIRNO STANJE, ODNOSNO ISKLJUČITI,
- SVI PRATEĆI UREĐAJI I ARMATURE U KOMPRESORSKIM I PUMPNIM INSTALACIJAMA MORAJU SE ODRŽAVATI U ISPRAVNOM STANJU, A SIGURNOSNE UREĐAJE JE ZABRANJENO DIRATI SEM OVLAŠĆENIM I STRUČNIM LICIMA,
- STROGO JE ZABRANJENO VRŠITI BILO KAKVE INTERVENCIJE NA REGULACIONOJ ARMATURI (RAZNI VENTILI I SIGURNOSNI UREĐAJI) BEZ ODOBRENJA NEPOSREDNOG RUKOVODIOCA, A POGOTOVO ZA VRIJEME RADA KOMPRESORA ILI PUMPE,
- ULAZ U KOMPRESORSKO ILI PUMPNO ODJELJENJE DOZVOLJEN JE SAMO STRUČNIM I OVLAŠĆENIM RADNICIMA.

U POKRETNE SDOVE POD PRITISKOM SPADAJU METALNE BOCE PUNJENE GASOM I NAMIJENJENE SU ZA AUTOGENO SJEČENJE I ZAVARIVANJE. ČUVANJE POKRETNIH SUDOVA POD PRITISKOM VRŠI SE U POSEBNIM SKLADIŠTIMA.

SKLADIŠTA ZA ČUVANJE POKRETNIH SUDOVA POD PRITISKOM MOGU BITI ZATVORENA (STALNA) I PRIVREMENA, TJ. PRIRUČNA SKLADIŠTA U KOJIMA SE ČUVA ROBA ZA POTROŠNJU U TOKU JEDNOG DANA.

ZATVORENO SKLADIŠTE JE SKLADIŠTE KOJE IMA KROV I ZIDOVE KOJIMA JE SKLADIŠTE ZATVORENO SA SVIH STRANA I OBEZBIJEĐENO OD ATMOSFERSKIH UTICAJA. **DA BI SKLADIŠTA ISPUNJAVALA SVE USLOVE BEZBIJEDNOSTI, NEPHODNO JE ISPUNITI SLJEDEĆE USLOVE:**

- SKLADIŠTA MORAJU IMATI PRILAZ ZA VATROGASNA VOZILA I TO NAJMANJE SA JEDNE STRANE.
- PUT ZA EVAKUACIJU IZ SKLADIŠTA PREMA BEZBJEDNOM PROSTORU MORA DA BUDE: NEPREKIDAN, RAVAN SA ŠTO MANJE KRIVINA, UVIJEK SLOBODAN I NEZAKRČEN.
- SKLADIŠTA SE PRAVE OD NEGORIVOG MATERIJALA. PODOVI MORAJU BITI OD NEGORIVOG MATERIJALA KOJI NE VARNIČI I MORAJU PROVODITI STATIČKI ELEKTRICITET.
- VRATA, POKLOPCI I PROZORI KOJI SE OTVARAJU MORAJU BITI OD NEGORIVOG MATERIJALA KOJI NE VARNIČI, A AKO SU OD METALA, MORAJU BITI UZEMLJENI.
- SKLADIŠTA SE MORAJU PRIRODNO PROVJETRAVATI, A GDJE TO NIJE DOZVOLJENO MORA SE OBEZBIJEDITI I VJEŠTACKO PROVJETRANJE.
- UNUTRAŠNJE POVRŠINE SKLADIŠTA NA KOJIMA BI SE MOGLA SKUPLJATI ZAPALJIVA PRAŠINA MORAJU BITI GLATKE I BEZ TEŠKO PRISTUPAČNIH MJESTA.
- NA MJESTIMA PROLAZA KROZ GRANICNE KONSTRUKCIONE ELEMENTE POŽARNOG SEKTORA, OTVORI ZA PROLAZ ELEKTRIČNIH KABLOVA MORAJU SE OBLOŽITI NEGORIVIM MATERIJALOM ISTE OTPORNOSTI PREMA POŽARU KAO I GRANIČNI KONSTRUKCIONI ELEMENTI I MORAJU BITI ZAPTIVENI NEGORIVIM MATERIJALOM.
- U SVIM SKLADIŠNIM PROSTORIJAMA MORA POSTOJATI GLAVNI PREKIDAČ KOJI OMogućUJE ISKLJUČIVANJE ELEKTRIČNE STRUJE U CIJELOM SKLADIŠTU, A U SVAKOJ SKLADIŠNOJ PROSTORIJI MORA POSTOJATI GLAVNI PREKIDAČ ZA ISKLJUČIVANJE ELEKTRIČNE STRUJE U TOJ PROSTORIJI, BEZ OBZIRA NA BROJ SEKTORSKIH PREKIDAČA. PREKIDAČI MORAJU BITI POSTAVLJENI NA MJESTA KOJA SU LAKO PRISTUPAČNA U SLUČAJU POŽARA.
- U SLUČAJU POTREBE, SKLADIŠTA SE MOGU GRIJATI ELEKTRIČNIM RADIJATORIMA ILI SISTEMOM CENTRALNOG GRIJANJA TOPLOM VODOM ILI PAROM. GREJNA TIJELA U SKLADIŠTU OPASNIH MATERIJALA NE SMIJU DOSTIĆI TEMPERATURU 10°C NIŽU OD TEMPERATURE SAMOPALJENJA MATERIJALE KOJA IMA NAJNIŽU TEMPERATURU SAMOPALJENJA.
- SKLADIŠTA MORAJU BITI ZAŠTIĆENA GROMOBRANSKIM INSTALACIJAMA.
- SKLADIŠTA KOJA SE NALAZE U OBJEKTU KOJI SLUŽI I ZA DRUGE NAMJENE MORAJU IMATI NAJMANJE JEDAN SPOLJNI ZID NA KOME SE NALAZI ULAZ U SKLADIŠTE I MORAJU BITI ODVOJENA OD OSTALIH PROSTORIJA POŽARNIM ZIDOM.

BEZBJEDAN RAD KOD TRANSFORMATORA

DA BI TRANSFORMATORI SNAGE BILI U POGONSKOJ SPREMNOSTI, MORAJU SE VRŠITI:

- SISTEMATSKI PROPISANI DNEVNI, NEDJELJNI, MJESEČNI I GODIŠNJI PREGLEDI I ODRŽAVANJE,
- IZBJEGAVATI PREOPTEREĆENJE TRANSFORMATORA,
- VODITI RAČUNA DA NE DOĐE DO POGREŠNOG RUKOVANJA, KAKO U NORMALNIM, TAKO U KRITIČNIM SITUACIJAMA (POŽAR, HAVARIJA I SL.),
- TRANSFORMATOR ZA KOGA SE SUMNJA DA JE U KVARU, NE UKLJUČIVATI BEZ PRETHODNOG ISPITIVANJA,
- PRINUDNO HLAĐENJE TRANSFORMATORA IZVODITI PO UPUSTVU PROIZVOĐAČA,
- VRŠITI STALNU KONTROLU UREĐAJA ZA SIGNALIZACIJU HLAĐENJA I KVAROVA,
- PREKIDAČE I RASTAVLJAČE UKLJUČIVATI I ISKLJUČIVATI PROPISANIM REDOSLJEDOM,
- SLUČAJNO ILI POGREŠNO UKLJUČIVANJE, ILI ISKLJUČIVANJE PREKIDAČA I RASTAVLJAČA SPRIJEČITI ISKLJUČIVANJEM KOMANDE (KOD DALJINSKOG UPRAVLJANJA), ZAKLJUČIVANJEM I POSTAVLJANJEM OPOMENSKIH TABLICA,
- NE IZVODITI RADOVE POD NAPONOM, VEĆ ISKLJUČITI SA OBE STRANE PREKIDAČE I RASTAVLJAČE I IZVRŠITI NJIHOVU BLOKADU,
- AKO SE RADI O BLOK TRANSFORMATORU, NA NJEMU NIJESU DOZVOLJENI NIKAKVI RADOVI U SLUČAJU KADA SE GENERATOR OKREĆE (BILO DA JE POBUĐEN ILI NE),
- PRI RADU NA TRANSFORMATORU POSTAVITI UREĐAJ ZA KRATKO SPAJANJE I UZEMLJENJE NA STRANE ODAKLE MOŽE DOĆI NAPON,
- DRENAŽNI PROSTORI ISPOD TRANSFORMATORA, REŠETKE ZA PRIHVAT ULJA, ODVODNE CIJEVI, JAME ZA ULJE I SL., MORAJU SE ODRŽAVATI U ISPRAVNOM STANJU,
- TRANSFORMATOR SE NE MORA ISKLJUČITI ODMAH, VEĆ PRI PLANSKOM PREGLEDU, ILI DO DOLASKA EKIPE ZA INTERVENCIJU U SLJEDEĆIM SLUČAJEVIMA:
 - A) TRANSFORMATORSKO ULJE NEZNATNO PROCURUJE, ULJE U KONZERVATORU (DILATACIONI SUD) IMA NIZAK NIVO,
 - B) ZAPRLJANI IZOLATORI I SL.
- TRANSFORMATOR ODMAH ISKLJUČITI U SLJEDEĆIM SLUČAJEVIMA:
 - NEMA ULJA U KONZERVATORU,
 - POJAVA VODE U ULJU I NAGLA PROMJENA NJEGOVE BOJE,
 - NENORMALAN ŠUM I JAKI POTRESI U TRANSFORMATORSKOM SUDU,
 - PREKOMJERNO ZAGRIJEVANJE PRI NOMINALNOM TRAJNOM OPEREĆENJU,
 - U SLUČAJU POŽARA, NESREĆE, HAVARIJA,
 - PRI REAGOVANJU BUHOLC ZAŠTITE (I STEPEN - SIGNALIZACIJA) I UTVRĐIVANJU IZMJENE BOJE ULJA,
- U SLUČAJU AUTOMATSKOG ISKLJUČENJA TRANSFORMATORA, DEJSTVOM NEKE OD ZAŠTITA ZBOG UNUTRAŠNJEG KVARA (BUHOLCOV RELE, DIFERENCIJALNA ZAŠTITA, ZAŠTITA KOTLA I SL.), TREBA PROVJERITI ISPRAVNOST REAGOVANJA ZAŠTITE, A ZATIM TRANSFORMATOR PODVRĆI PREGLEDU RADI UTVRĐIVANJA MJESTA NA KOME JE NASTAO KVAR I VELIČINE (OBIMA) KVARA. U SLUČAJU ISKLJUČENJA TRANSFORMATORA DEJSTVOM BUHOLCOVOG RELEA, TREBA PROVJERITI SASTAV GASA U RELEU. AKO SE UTVRDI DA JE GAS PRODUKT SAGORIJEVANJA, TRANSFORMATOR MORA DA OSTANE VAN POGONA DOK SE KVAR NE OTKLONI.
- NAKON HAVARIJE ILI REMONTA, TRANSFORMATOR SE MOŽE UKLJUČITI SAMO NAKON SPROVEDENIH SLJEDEĆIH POSTUPAKA:
 - KOMPLETNA ANALIZA ULJA (PROVJERA DIELEKTIČKE ČVRSTOĆE, ODSUSTVA KARBONATA, KISJELINSKOG BROJA I DR.),
 - KONTROLA NAMOTAJA U CILJU, IZNALAŽENJA SLABIH SPOJEVA U NAMOTAJU,
 - KONTROLA OTPORA IZOLACIJE NAMOTAJA MEĐUSOBNO I PREMA MASI, U CILJU IZNALAŽENJA EVENTUALNOG PROBOJA NA MASU, PROBOJA IZMEĐU NAMOTAJA I PREKIDA NAMOTAJA,
 - PROVJERA KOEFICIJENTA TRANSFORMACIJE, U CILJU OTKRIVANJA KRATKIH SPOJEVA IZMEĐU NAVOJAKA, SKRAĆENJA NAMOTAJA I DR.,
 - NAPONSKO ISPITIVANJE IZOLACIJE, U CILJU IZNALAŽENJA OŠTEĆENIH MJESTA IZOLACIJE,
 - ISPITIVANJE ZATEGUTOSTI I KOMPLETNOSTI SVIH ELEMENATA TRANSFORMATORA,
 - KONTROLA NIVOA ULJA,
 - PROVJERA RADA TRANSFORMATORA U PRAZNOM HODU, U CILJU OTKRIVANJA SPOJEVA U NAMOTAJU, PREGRIJAVANJA, REAGOVANJA ZAŠTITE I SL.
- PRVO STAVLJANJE TRANSFORMATORA POD NAPON I NJEGOVO DALJE OPTEREĆIVANJE, KAO I STAVLJANJE TRANSFORMATORA U POGON POSLIJE OPRAVKE ILI REMONTA, MORA BITI OBAVLJENO POD NADZOROM STRUČNOG LICA ODREĐENOG OD STRANE KORISNIKA.

BEZBJEDAN RAD KOD GENERATORA

DA BI RAD GENERATORA BIO pouzdan, a bezbjednost zaposlenih bila na visokom nivou, prilikom aktivnosti na pregledu i održavanju, koje se obavlja prema internim propisima i uputstvu proizvođača, potrebno je:

- IZBJEGAVATI PREOPTEREĆENJE GENERATORA,
- VODITI RAČUNA DA NE DOĐE DO POGREŠNOG RUKOVANJA, KAKO U NORMALNOM, TAKO I U KRITIČNIM TRENUCIMA RADA U POGONU,
- MAŠINU ZA KOJU SE PRETPOSTAVLJA DA JE U KVARU, NE UKLJUČIVATI BEZ PRETHODNIH ISPITIVANJA,
- UREĐAJE ZA KONTROLU I ZAŠTITU DRŽATI UVIJEK ISPRAVNE,
- NE IZVODITI RADOVE POD NAPONOM,
- PREKIDAČE I RASTAVLJAČE UKLJUČIVATI I ISKLJUČIVATI PROPISANIM REDOSLJEDOM, A GENERATOR U SKLADU SA UPUTSTVOM PROIZVOĐAČA I INTERNIM PROPISIMA,
- PRI ISKLJUČENJU GENERATORA REAGOVANJEM ZAŠTITE ZBOG UNUTRAŠNJIH KVAROVA, UTVRDITI KOJA JE ZAŠTITA REAGOVALA I KAKVE SU POSLJEDICE. MAŠINA SE NE SMIJE STAVITI U POGON PRIJE NEGO ŠTO SE ISPITA UZROK DJELOVANJA, PRONAĐE I OTKLONI KVAR. NALOG ZA PONOVO POKRETANJE MAŠINE MOŽE DATI JEDINO STRUČNO LICE ODREĐENO OD STRANE KORISNIKA,
- AKO JE DJELOVALA ZAŠTITA OD SPOLJAŠNJIH KVAROVA (PREKOSTRujNA ZAŠTITA, ZAŠTITA OD PREOPTEREĆENJA, PRENAPONSKA ZAŠTITA I SL.), MAŠINA SE MOŽE, POSLIJE DETALJNOG PROVJERAVANJA UZROKA REAGOVANJA ZAŠTITE I DONESENOG ZAKLJUČKA DA JE ZAŠTITA PRAVILNO REAGOVALA KAO SEKUNDARNA ZAŠTITA, PONOVO STAVITI U POGON, UKOLIKO NE POSTOJI OPASNOST PONOVOG REAGOVANJA ZAŠTITE I UKOLIKO MAŠINA NIJE OŠTEĆENA,
- PROVJERITI OPTEREĆENJE GENERATORA I TRANSFORMATORA (NAKON ISKLJUČENJA NEKOG IZVORA IZ PARALELNOG RADA), KOJI OSTAJU U RADU I STANJE SOPSTVENE POTROŠNJE. DOPUŠTENOG PREOPTEREĆENJE PRI NORMALNOM RADU I HAVARIJI REGULIŠE SE PROPISIMA.
- PRI POJAVI VELIKIH NESIMETRIJA – NESIMETRIJA VEĆIH OD PROPISANIH ZA DOTIČNI GENERATOR, ISTE ODMAH ODSTRANITI, ILI ISKLJUČITI GENERATOR, JER DOLAZI DO VELIKIH VIBRACIJA GENERATORA I ZAGRIJEVANJA ROTORA GENERATORA,
- PRI ISPADU GENERATORA IZ SIHRONIZMA ZBOG SMANJENJA POBUDE, ISKLJUČITI GA (AKO NIJE PREDVIĐEN RAD U ASIHROMOM REŽIMU), A AKO JE GENERATOR PREDVIĐEN ZA ASIHRONI REŽIM RADA POVEĆATI POBUDU ILI UBACITI REZERVNU POBUDU,
- NAČIN UBACIVANJA REZERVNE POBUDE, KAO I DOPUŠTENOST ASIHROMOG REŽIMA I OPTEREĆENJA U TOKU NJEGA REGULIŠE SE PROPISIMA,
- PRI JAKOM ISKRENJU, NA KOLEKTORU SMANJITI AKTIVNO I REAKTIVNO OPTEREĆENJE, A AKO JE TO NEMOGUĆE, PREĆI NA REZERVNU POBUDU,
- RASTERETITI I ISKLJUČITI GENERATOR I POBUDU U SLUČAJU POJAVE (DVOFAZNOG) ZEMLJOSPOJA U KOLU POBUDE ROTORA,
- PRI HAVARIJI ISKLJUČITI ZVUČNU I OPTIČKU SIGNALIZACIJU, OBAVIJESTITI ODGOVORNOG RUKOVODIOCA I PREDUZETI MJERE ZA SPRJEČAVANJE DALJE HAVARIJE,
- STAVLJANJE U POGON GENERATORA POSLIJE REVIZIJE, ODNOSNO REMONTA, MORA SE VRŠITI POD NADZOROM STRUČNOG LICA ODREĐENOG OD STRANE KORISNIKA,
- PRIJE STAVLJANJA MAŠINE U POGON POSLIJE REVIZIJE, ODNOSNO REMONTA, TREBA PROVJERITI DA LI JE UKLJUČENA SVJETLOSNA I ZVUČNA SIGNALIZACIJA ZAŠTITNIH UREĐAJA I KONTROLNIH MJERNIH APARATA I UREĐAJA. NA SVAKOM SVJETLOSNOG ZNAKU MORA DA POSTOJI ODGOVARAJUĆI NATPIS. PRIJE STAVLJANJA MAŠINE U POGON POSLIJE IZVRŠENOG REMONTA, MORA SE ISPITATI RAD SVIH ZAŠTITNIH UREĐAJA MAŠINE.
- RAD NA GENERATORU JE DOZVOLJEN SAMO OKO SU PREDUZETE MJERE:
 - ISKLJUČEN GENERATOR, POSTAVLJENE ZAŠTITNE OGRADE I OPOMENSKE TABLICE, PROVJERENO ODSUSTVO NAPONA, POSTAVLJENI UREĐAJI ZA KRATKO SPAJANJE I UZEMLJENJE, ISKLJUČENA REZERVNA POBUDA I MJERNI TRANSFORMATORI, ZAKLJUČANI – BLOKIRANI ELEMENTI ZA SIHRONIZACIJU.
- NAKON NEUSPJEŠNOG UKLJUČENJA GENERATORA, ISTI NE UKLJUČIVATI PONOVO, DOK SE NE KONSULTUJU UPUTSTVA PROIZVOĐAČA GENERATORA.

BEZBJEDAN RAD – ZAŠTITA OD PADA, KLIZANJA I SAPLITANJA

POTREBNO SE PRIDRŽAVATI SLJEDEĆIH PRAVILA:

- RADNA MJESTA MORAJU DA BUDU UREDNA, ČISTA I DOBRO OSVIJETLJENA,
 - KORISTITI KANTE I FABRIČKE KONTEJNERE ZA ODLAGANJE BILO KOG OTPADA,
 - POTENCIJALNA MJESTA POVREĐIVANJA UVIJEK DRŽATI UREDNA,
 - NAKON ZAVRŠETKA POSLA UVIJEK OČISTITI MJESTO NA KOJEM SE RADI,
 - SKLADIŠTENI MATERIJALI MORAJU DA BUDU STABILNI I KOMPAKTNI,
 - ALAT I DRUGU OPREMU POTREBNO JE SKLADIŠTITI NA MJESTIMA ODAKLE NE MOGU DA PADNU NA NEKOGA,
 - SVE OTVORE NA KROVU, PODU ILI ZEMLJI POTREBNO JE JASNO OBILJEŽITI, OGRADITI ILI POKRITI,
 - PROLAZE, STEPENIŠTA I DRUGE PRILAZE POTREBNO JE ODRŽAVATI POTPUNO ČISTIM,
 - SVE ISKOPE PROPISNO OGRADITI I OBILJEŽITI, A SVE SKELE I PLATFORME OBEZBIJEDITI SA ZAŠTITNIM TABLAMA I OGRADAMA,
 - SKLONITI IZNAD GLAVE SVE ALATE, PRIBORE, SREDSTVA I MATERIJAL KAD SE ZAVRŠI POSAO, JER I NAJLAKŠI PREDMET AKO PADNE MOŽE MOŽE DA POVRIJEDI ILI UBIJE ČOVJEKA,
 - KOD DODAVANJA, ALATE I MATERIJALE NE BACAJTE, VEĆ DODAJTE IZ RUKE U RUKU,
 - IZBJEGAVATI RAZVLAČENJE ELEKTRIČNIH KABLOVA PO PODU, ILI IH DOBRO PRIČVRSTITI DA SE NE POMIJERAJU,
 - IZBJEGAVATI NOŠENJE PREDMETA KOJI SMANJUJU VIDLJIVOST,
 - IZBJEGAVATI TRČANJE STEPENICAMA I UVIJEK KORISTITI STEPENIŠNE OGRADE,
 - AKO SE PRIMIJETE PODOVI, STEPENIŠTA I OGRADE DA SE NALAZE U LOŠEM STANJU, POTREBNO JE OBAVIJESTITI NADLEŽNU OSOBU, KOJA ĆE PREDUZETI MJERE DA SE NEDOSTACI OTKLONE.
- DA BI SE IZBJEGLO KLIZANJE, SAPLITANJE I PADOVI POTREBNO SE PRIDRŽAVATI SLJEDEĆIH SAVJETA:
- KRETATI SE PAŽLJIVO I IZBJEGAVATI SKAKANJE,
 - KORAČATI SPORO KRATKIM KORACIMA,
 - KORISTITI OBUĆU KOJA SE NE KLIZA,
 - KRETATI SE OBILJEŽENIM PUTEVIMA ZA PJEŠAKE,
 - IZBJEGAVATI HODANJE PREKO NERAVNIH, PRLJAVIH, ZAMAŠĆENIH I MOKRIH POVRŠINA, KAO I POVRŠINA KOJIMA JE NEOPHODNA POPRAVKA.

OPASNOSTI I MJERE ZAŠTITE PRI DEMONTAŽI I MONTAŽI MAŠINSKIH DJELOVA (SKLOPOVA)

PRI IZVOĐENJU NAVEDENIH RADOVA, RADNICI SU IZLOŽENI RAZLIČITIM OPASNOSTIMA I TO OD MAŠINA, ALATA, PRIBORA I UREĐAJA KOJA SE KORISTE PRI RADU (DIZALICE, SPECIJALNE MAŠINE I ALATI I DRUGA OPREMA). OPASNOSTI NASTAJU ZBOG SLJEDEĆIH OKOLNOSTI I UTICAJA:

- FIZIČKOG NAPORA,
- NEPOVOLJNOG POLOŽAJA TIJELA (ČESTO RAD U SKUČENOM PROSTORU),
- RADA U PROSTORU BEZ DOVOLJNO DNEVNE SVJETLOSTI,
- MANIPULACIJE TEŠKIM PREDMETIMA (DEMONTIRANJE I MONTIRANJE TEŠKIH SKLOPOVA I SAMOG AGREGATA),
- NASTANKA OPEKOTINA, PA I POŽARA ZBOG POVRŠINSKOG ZAGRIJAVANJA POJEDINIH SKLOPOVA RADI LAKŠE DEMONTAŽE "ZAPEČENIH" DJELOVA SKLOPA,
- OGREBOTINA, POSJEKOTINA I OGULJOTINA PRI KORIŠĆENJU RUČNOG ALATA (ČESTO TEŠKOG) U SKUČENOM PROSTORU,
- NEPRIJATNIH MIRISA I ISPARENJA, A PONEGDJE I PONEKAD SMANJENE KOLIČINE KISEONIKA PRI RADU U ZATVORENIM ILI POLUZATVORENIM PROSTORIMA,
- PREVELIKE BUKE I VIBRACIJA ZBOG RADA SUSJEDNIH AGREGATA, ILI DRUGIH DJELOVA POGONA U BLIZINI MJESTA RADA,
- ŠTETNOG DEJSTVA SPREJEVA I DRUGIH LAKOISPARLJIVIH TEČNOSTI, KOJE SE KORISTE KOD IZVOĐENJA RADOVA,
- RADA U VLAŽNOJ, HLADNOJ ILI TOPLOJ ATMOSFERI,
- RADA NA VISINI ILI DUBINI I DR.

DA BI SE SPRIJEČILE, ODNOSNO UBLAŽILE POTENCIJALNE OPASNOSTI KOD IZVOĐENJA NAVEDENIH RADOVA, RADNICI OBAVEZNO MORAJU KORISTITI ODGOVARAJUĆU TEHNIČKU I LIČNU ZAŠTITNU OPREMU: RADNO ODIJELO, ŠLJEM, CIPELE, RUKAVICE, SREDSTVA ZA ZAŠTITU ORGANA ZA DISANJE, ZAŠTITNE NAOČARI, SREDSTVA ZA ZAŠTITU SLUHA I DR.

- U BLIZINI MJESTA IZVOĐENJA RADOVA OBAVEZNO POSTAVITI NATPISE UPOZORENJA ZA OBAVEZNO NOŠENJE ODGOVARAJUĆE ZAŠTITNE OPREME.
- ZBOG RADOVA NA KOTAMA ISPOD NIVOA PODA RADNIH PROSTORIJA (RAD NA DUBINI KOD AGREGATA SA PELTONOVIM TURBINAMA) I OTEŽANE KOMUNIKACIJE MEĐU RADNICIMA KOJI IZVODE RADOVE, POTREBNO JE OBEZBIJEDITI POGODNA SREDSTVA ZA KOMUNIKACIJU. SVA SPORAZUMIJEVANJA, KADA SE RADNICI PRI OBAVLJANJU POSLOVA NE VIDE, MORAJU UNAPRIJED BITI DOGOVORENA POGODNIM KOMUNIKACIONIM VEZAMA (INTERNA TELEFONSKA VEZA, SIGNALIZACIONO SVJETLOSNA, ZVUČNA NA DOGOVORENI ZNAK, POTEZANJE UŽETA I SL.).
- PRILIKOM DEMONTAŽE, SVI SKLOPOVI SE MORAJU OBIJEŽITI I NA PROPISAN NAČIN, NA ODREĐENOM MJESTU SKLADIŠTITI ZA DALJU OBRADU I KASNIJU LAKŠU MONTAŽU. SKLADIŠTENJE DEMONTIRANIH DJELOVA VRŠITI NA NAČIN DA IH JE KOD MONTAŽE LAKO I JEDNOSTAVNO PREUZIMATI, A DA PRI TOME NE BUDU OŠTEČENI I DA NE PRAVE SMETNJU ZA MANIPULACIJE U SKLADIŠNOM (MONTAŽNOM) PROSTORU.
- KADA SE KORISTE POSTUPCI ZAGRIJAVANJA ILI HLADENJA SKLOPOVA, RADI LAKŠE DEMONTAŽE ILI MONTAŽE, MOŽE DOĆI DO RAZVIJANJA GASOVA I PARA KOJE OPTEREĆUJU RADNU SREDINU, PA JE, U TAKVIM SLUČAJEVIMA, POTREBNO OBEZBIJEDITI LOKALNU VENTILACIJU RADNOG PROSTORA.
- PRI IZVOĐENJU OVE VRSTE RADOVA POTREBNO JE KORISTITI SLJEDEĆE MJERE ZAŠTITE:
 - SVI RADOVI MORAJU BITI UNAPRIJED ISPLANIRANI, DOGOVORENI I USAGLAŠENI,
 - RADOVE MORAJU IZVODITI RADNICI OBUČENI ZA OVU VRSTU POSLA, KOJI SU OBUČENI I ZA BEZBJEDAN RAD KOD IZVOĐENJA OVE VRSTE RADOVA, UZ OBAVEZNO IMENOVANJE ODGOVORNOG RUKOVODIOCA RADOVA, ODNOSNO NADZORNOG ORGANA,
 - OBAVEZNA JE UPOTREBA OSVJETLJENJA I PRIBORA ZA NAPAJANJE ELEKTRO UREĐAJA SREDSTAVA ZA RAD SA BEZOPASNIM NAPONOM, PREKO IZOLACIONOG TRAFOA,
 - OBAVEZNA JE UPOTREBA ISPRAVNIH I IZOLACIONIH KABLOVA, KAKO ZA OSVJETLJENJE, ZATIM ELEKTRO UREĐAJA SREDSTAVA ZA RAD (BRUSILICE, BUŠILICE I DR.), TAKO I ZA HVATALJKE ELEKTRO APARATA ZA ZAVARIVANJE,
 - U SLUČAJU IZVOĐENJA RADOVA ZAVARIVANJA, REZANJA ILI LEMLJENJA MORAJU SE PREDUZETI SVE MJERE PREDVIĐENE ODGOVARAJUĆIM UREDBAMA I PROPISIMA ZA BEZBJEDNOST KOD IZVOĐENJA OVE VRSTE RADOVA,
 - SPECIFIČNI POSLOVI SA VISOKIM RIZIKOM MORAJU SE OBAVLJATI PO POSEBNOJ PROCEDURI, KOJA JE POSEBNO DEFINISANA I KOJA SE STRIKTNO MORA POŠTOVATI,
 - PRI IZVOĐENJU NAVEDENIH RADOVA NIJE DOZVOLJENO KORIŠĆENJE NEISPRAVNOG ALATA I PRIBORA ZA RAD
 - MJESTO RADA POTREBNO JE NA PROPISAN NAČIN OZNAČITI, KORISTEĆI PREDVIĐENA SREDSTVA ZA OZNAČAVANJE MJESTA RADA (TRAKE ZA OGRAĐIVANJE, OGRADE, OPOMAENSKE TABLICE I SL.).

ZA SVE ZABRANE PRILIKOM OBAVLJANJA OVIH RADOVA POTREBNO JE NA POGODNIM MJESTIMA U ZONI NJHOVOG IZVOĐENJA POSTAVITI TABLE UPOZORENJA SA SVIM ZABRANAMA.